

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ ДО

ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 01/23.06.2003 г.

МИНИСТЕРСТВАТА И ВЕДОМСТВАТА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНО-
ОСИГУРИТЕЛНА КАСА (НЗОК)
ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
ОБЩИНИТЕ
СМЕТНАТА ПАЛАТА

О т н о с н о: Въвеждането и прилагането от 01.07.2003 г. на схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски за бюджетните предприятия съгласно §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г.

С настоящите указания се регламентира прилагането на разпоредбите на §§ 25 и 26 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2003 г. (ЗДБРБ за 2003 г.) и произтичащата от тях схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски на бюджетните предприятия.

Указанията се издават на основание на § 25, ал. 24 и § 26, ал. 6 от ЗДБРБ за 2003 г. и в тях се третират целите, принципите, елементите и отчетните процедури на тази схема.

Произтичащите от прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. промени в банковото обслужване на плащанията на осигурителните вноски на бюджетните предприятия са регламентирани в писмо на МФ ДДС № 02/23.06.2003 г.

Редът и начинът на деклариране и уведомяване съгласно § 25, ал. 17 и 22 от ЗДБРБ за 2003 г. са регламентирани по-подробно в съвместно писмо на МФ и Националния осигурителен институт (НОИ) ДДС № 03/23.06.2003 г.

Съгласно § 25, ал. 23 от ЗДБРБ за 2003 г. разпоредбите на § 25 (с изключение на ал. 22) и § 26 от този закон не се прилагат от общините. В тази връзка, разпоредбите от настоящите указания, които се отнасят за *общините*, са посочени в т.т. 9, 39, 45-47, 87, 88.4-88.5, 101 и 110.

I. Схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски за бюджетните предприятия – цел, съдържание, общи бележки

1. С разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. се въвежда нов ред и начин на разплащане и отчитане на осигурителните вноски във всички бюджетни предприятия *без общините*. Целта на влизащите в сила от 01.07.2003 г. промени е *реорганизиране* плащанията на осигурителните вноски на всички бюджетни предприятия, *с изключение на общините*, с оглед *оптимизиране* на плащаните операции, отчетността и контрола на този вид плащания и *намаляване* на свързаните с тях *административни и оперативни разходи* на участниците в този процес.

2. Реорганизирането на плащанията на осигурителни вноски по реда на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. се свежда до въвеждането и прилагането на **схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски**, (наричана по-нататък “схемата”) изразяваща се в:

поемането на тези плащания от централния бюджет (ЦБ) за централизирано разплащане и разчитане с НОИ и НЗОК

чрез

въвеждането на специфични отчетни, разчетни и платежни процедури,

при

едновременното запазване на останалите функции и отговорности на включените в схемата бюджетни предприятия по **начисляването и декларирането** на осигурителните вноски.

3. Поемането от ЦБ на тези плащания се извършва само като една **чисто техническа платежна и разчетна процедура** – прехвърлянето ѝ към ЦБ не се съпровожда с отнасянето на тези вноски като разход (бюджетен кредит) на ЦБ, т.е. **разходите за осигурителните вноски продължават да се третират като разходи (бюджетни кредити) по съответните бюджети, сметки и фондове.**

4. В тази връзка, прилагането на разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. **не води** до промяна на трансферите между централния бюджет и бюджетните предприятия, на техните приходи и разходи, както и на останалите параметри и показатели по техните бюджети, извънбюджетни сметки и фондове. **Схемата е неутрална спрямо процеса на бюджетиране** и сама по себе си **не налага и не води до промяна** в процедурите, техниките и подходите при планирането и изготвянето на отделните бюджети, план-сметки и консолидираната фискална програма.

5. За целите на касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове произтичащите от прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. приходи, разходи, трансфери и разчети за поети осигурителни вноски се приравняват на касови операции и подлежат на включване в касовите отчети на бюджетните предприятия (без общините).

II. Обхват на прилагане

6. Обхватът на прилагане на схемата се разглежда в два аспекта:

- **бюджетни предприятия (бюджети, сметки и фондове);**
- **осигурителни вноски.**

7. Схемата **се прилага задължително за всички бюджетни предприятия без общините.**

8. Схемата се прилага за осигурителните вноски, включени и подлежащи на отчитане по **всички бюджети, бюджетни сметки и извънбюджетни сметки и фондове на бюджетните предприятия без общините**, включително и сметката по чл. 59б, ал. 1 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС), както и сметките за средствата от дарения, заеми и международни програми, независимо дали са налице бюджетни взаимоотношения с ЦБ.

9. Схемата **не се прилага за общините**. Съгласно § 25, ал. 23 от ЗДБРБ за 2003 г. **общините продължават да начисляват, удържат, отчитат и превеждат осигурителните вноски, както и да представят информация, декларации и справки на НОИ и обслужващите банки по досегашния ред.**

10. Разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. *не се отнасят за небюджетни предприятия*. За обслужващите банки на бюджетните предприятия се прилагат разпоредбите на писмо на МФ ДДС № 02/23.06.2003 г. *относно промени в банковото обслужване на плащанията на осигурителните вноски на бюджетните предприятия, произтичащи от прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г.*

11. По отношение на **втория аспект – осигурителните вноски**, схемата се прилага както за вноските за сметка на бюджетната организация (включително и за вноските за *Учителския пенсионен фонд и допълнителното задължително пенсионно осигуряване*), така и за вноските, които са за сметка на осигуреното лице (включително и за вноските за *допълнителното задължително пенсионно осигуряване*).

12. **Извън обхвата на схемата остават вноските за допълнителното доброволно пенсионно осигуряване (вноските по третия стълб на социалното осигуряване)**, както и вноските за чуждестранни осигурителни институции и фондове за персонала, работещ в чужбина.

13. Схемата се прилага само за осигурителните вноски и не се отнася за другите публични вземания.

III. Основни елементи, отчетни позиции и процедури на схемата

14. Прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. и произтичащата от тези разпоредби схема за централизирано разплащане на осигурителните вноски се основава и реализира чрез следните елементи, отчетни позиции и процедури:

14.1. **Запазване** като *разходни позиции на касова и начислена основа* по бюджетите, сметките и фондовете на бюджетните предприятия на **разходите за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и осигурените лица**. Те продължават да се третираат като *бюджетни* и *отчетни* позиции в двата аспекта: *по вид и размер на разхода*;

14.2. **Декомпозиране** на *трансферите между ЦБ и първостепенните разпоредители* (субсидии/вноски) в *три* елемента:

- текущ **касов трансфер** (субсидия/вноска);
- трансфер за **поети осигурителни вноски**;
- **корективен трансфер** за поети осигурителни вноски (наричан по-нататък “корективен трансфер”);

14.3. **Приспадане** на дължимите осигурителни вноски от текущо определените и отпусканите лимити за плащания и трансфери за съответната бюджетна организация;

14.4. **Запазване** като *бюджетна* и *отчетна* позиция на **трансферите между ЦБ и първостепенните разпоредители** (субсидии/вноски) в двата аспекта: *по видове и размери*, така както са утвърдени по закон (уточнен план) и както биха били отчетени, ако не се прилагаха разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г.;

14.5. **Третиране** като *разчет (задължение към ЦБ)* на *евентуално възникнало превишение* в края на отчетния период на сумата на текущия **касов трансфер, трансфера за поети осигурителни вноски и корективния трансфер над утвърдената по закон (уточнен план) субсидия от ЦБ**;

14.6. **Прекратяване**, считано от *01.07.2003 г.*, извършването на *преводи* на осигурителни вноски *от сметки на бюджетните предприятия (без общините) към* банкови сметки 7305, 7306 и 1725 на териториалните поделения на НОИ (РУСО);

14.7. Реорганизиране на плащанията на осигурителните вноски, дължими от извънбюджетните сметки и фондове (ИБСФ), включително и от сметката по чл. 59б, ал. 1 от ЗФВС (с изключение на ИБСФ на общините), чрез следните от-четни, разчетни и платежни процедури и елементи:

- допускане за целите на прилагане на схемата, че като цяло не са налице трансфери между ЦБ и извънбюджетните сметки и фондове, което се третира като *нулево бюджетно взаимоотношение между ИБСФ и ЦБ с два елемента* (отчетни позиции) – *трансфер за поети осигурителни вноски (+) и корективен трансфер (-)*;

- отразяване на дължимите осигурителни вноски като разчет (задължение) към съответния бюджет;

- *тримесечно* превеждане на дължимите от ИБСФ суми на осигурителните вноски по съответната бюджетна сметка на съответния разпоредител с бюджетни кредити;

14.8. Текущи преводи и разчети между **ЦБ, НОИ и НЗОК** за осигурителните вноски и *годишно изравняване/разчитане на разликата* между текущо начислените и преведените суми на осигурителните вноски;

14.9. Преводи по сметки на НОИ и НЗОК в БНБ на дължимите между НОИ и НЗОК осигурителни вноски;

14.10. В отчетността на касова основа и за целите на **касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове** разходите за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и осигурените лица се посочват в размерите, съответстващи на изплатените/изтеглените суми за заплати и възнаграждения за персонала. Разликата до начислените суми се отнася в края на годината в *отчетността на начислена основа* в позицията **“Отсрочен трансфер за поети осигурителни вноски”** (наричан по-нататък **“отсрочен трансфер”**);

14.11. Отразяване по бюджетите на **Държавното обществено осигуряване (ДОО), НЗОК и на Учителския пенсионен фонд (УПФ)** на приходите от обобщената от МФ информация от касовите отчети и оборотните ведомости на бюджетните предприятия;

14.12. Деклариране от включените в схемата бюджетни предприятия *веднъж месечно* на *данните за осигурителните вноски и осигурителните доходи* на осигурените лица. Предоставяне на НОИ от съответните първостепенни разпоредители на *актуализирана информация за БУЛСТАТ и други идентификационни данни* на бюджетните предприятия;

14.13. Запазване на *досегашния ред, начин и процедури* на получаване, изплащане и отчитане от бюджетните предприятия на сумите за **добавки, помощи и обезщетения от ДОО**;

14.14. Реорганизиране на отчетния процес по начисляването на разходите за осигурителни вноски в бюджетните предприятия (без общините, НОИ и НЗОК) чрез прекратяване ползването на сметките за разчети 4555, 4557 и 4566 и отразяването на разходите за осигурителни вноски чрез кореспонденция със отчетните позиции за трансферите за поети осигурителни вноски.

15. По отношение на **бюджетите на първостепенните разпоредители (без НОИ, НЗОК и общините)** схемата за централизирано разплащане на осигурителните вноски се основава на предпоставката за наличието на *субсидия от ЦБ за първостепенния разпоредител*, от която *да се приспадат* осигурителните вноски, дължими от бюджета на първостепенния разпоредител, и да се преведат директно от ЦБ на осигурителните фондове. За тези бюджети, при които размерът на субсидията от ЦБ е по-малка от сумата на дължимите от тях осигу-

рителни вноски, схемата се реализира чрез третиране и уреждане на тази разлика като разчет – задължение към ЦБ.

16. За бюджетите на първостепенни разпоредители (без НОИ, НЗОК и общините) с нетен трансфер - вноски към ЦБ, схемата също се реализира чрез директно превеждане от ЦБ на дължимите от бюджета на първостепенния разпоредител осигурителни вноски, като с оглед запазване на размера на бюджетното взаимоотношение – вноски към ЦБ, с дължимите осигурителни вноски се увеличава сумата на текущия касов трансфер от бюджета на първостепенния разпоредител към ЦБ.

17. За разпоредителите с бюджетни кредити (без общините) с извънбюджетни сметки и фондове, по които се начисляват разходи за осигурителни вноски, като допълнителни отчетни позиции и процедури по техните бюджети ще се явят посочените в т. **14.7** разчети и преводи за дължимите от извънбюджетните сметки и фондове осигурителни вноски.

18. Така, за бюджетите на първостепенни разпоредители (без НОИ, НЗОК и общините) прилагането на схемата се извършва чрез използването на всички елементи, процедури и отчетни позиции, посочени в т. **14**, с изключение на т.т. **14.8**, **14.9** и **14.11**, които ще са приложими за ЦБ (само т. **14.8**), НОИ и НЗОК. Посочената по-долу схема илюстрира прилагането на отчетните позиции и платежни процедури за бюджетите на първостепенните разпоредители (без НОИ, НЗОК и общините) и отразяването им в структурата на отчета за касовото изпълнение на бюджета:

I. Приходи и помощи						
II. Разходи						
1. Текущи разходи						
I.1. Разходи за заплати и възнаграждения						
I.2. Разходи за осигурителни вноски за ДОО , ЗО , ДЗПО .						
.....						
V. Трансфер от/за ЦБ						
$\text{Трансфер от/за ЦБ} = \text{текущ касов трансфер} + \text{разпределен т-фер за поети осиг.в-ки}$ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 60%;">Трансфери за поети осигурителни вноски (+)</td><td rowspan="3" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td><td rowspan="3" style="vertical-align: middle;">= 0</td></tr><tr><td>Корективен трансфер (+/-)</td></tr><tr><td style="border: 1px dashed black;">Разпределен трансфер за поети осигурителни вноски (-)</td></tr></table>		Трансфери за поети осигурителни вноски (+)	}	= 0	Корективен трансфер (+/-)	Разпределен трансфер за поети осигурителни вноски (-)
Трансфери за поети осигурителни вноски (+)	}	= 0				
Корективен трансфер (+/-)						
Разпределен трансфер за поети осигурителни вноски (-)						
Дефицит (-) / Излишък (+)						
Финансиране (+/-)						
1. Външно финансиране						
2. Вътрешно финансиране						
.....						
Разчети с ЦБ за поети за поети осиг. в-ки (+/-)	Забележка: Отчетната позиция “Отсрочен трансфер за поети осигурителни вноски” се явява <i>само</i> в отчетността на начислена основа (виж т. 27).					
Разчети с ИБСФ за поети за поети осиг. в-ки (-/+)						

19. За бюджетите на първостепенните разпоредители – министерствата, ведомствата и Сметната палата (съставните бюджети на републиканския бюджет), компонентът на текущия касов трансфер (субсидия/вноска) от ЦБ ще се определи и реализира индиректно, посредством изключването на разходите за осигурителни вноски от определяния от МФ лимит за плащания по сметка 6301 на първостепенния разпоредител в БНБ. От своя страна, първостепенният (ото-

ризирания) разпоредител, при разпределянето на лимита в *Системата за Електронни Бюджетни РАЗплащания (СЕБРА)* между подведомствените му разпоредители, ще изключи техните разходи за осигурителни вноски.

20. За останалите бюджети извън посочените в т. **19** (без НОИ, НЗОК и общините), сумата на дължимите осигурителни вноски се приспада (прихваща) от размера на превежданата от МФ за съответния бюджет с платежно нареждане субсидия от ЦБ. Аналогично, при определянето и превеждането с платежно нареждане на субсидията за подведомствени им разпоредители, не се вземат предвид техните разходи за осигурителни вноски. В случай, че бюджетните плащания на тези разпоредители бъдат включени в СЕБРА по реда на **§ 22, ал. 4 и 12 от ЗДБРБ за 2003 г.**, за тях ще е приложима т. **19**.

21. За извънбюджетните сметки и фондове, както и за сметката по чл. 59б, ал. 1 от ЗФВС, за целите на прилагането на схемата условно се приема, че е налице нулево бюджетно взаимоотношение с ЦБ с два елемента – трансфер за поети осигурителни вноски и корективен трансфер, като дължимите осигурителни вноски подлежат на превеждане по банковата бюджетна сметка на съответния разпоредител с бюджетни кредити (виж т. **14.7**). В тази връзка, прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. ще рефлектира в отчетността за ИБСФ на начислена и касова основа в следните отчетни позиции (представянето е от позицията на ИБСФ по агрегираната структура на отчета за касовото изпълнение на ИБСФ):

I. Приходи и помощи
II. Разходи
1. Текущи разходи
I.1. Разходи за <i>заплати и възнаграждения</i>
I.2. Разходи за осигурителни вноски за ДОО , ЗО , ДЗПО .
.....
III. Трансфер от/за ЦБ
Трансфер от/за ЦБ = 0
Трансфери за поети осигурителни вноски (+) Корективен трансфер (-) } = 0
Дефицит (-) / Излишък (+)
Финансиране (+/-)
1. Външно финансиране
2. Вътрешно финансиране
.....
Разчет – задължение към бюджета на съответния разпоредител.
Забележка: За целите на представянето се приема, че ИБСФ <i>няма</i> бюджетни взаимоотношения (трансфери) с ЦБ. В случай, че са налице условията по § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г. за съответната ИБСФ ще важи схемата по т. 18 .
Забележка: Отчетната позиция “Отсрочен трансфер за поети осигурителни вноски” се явява <i>само</i> в отчетността на начислена основа (виж т. 27).

22. Разпоредбата на **§ 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.** допуска министърът на финансите да определи за ИБСФ, които имат бюджетни взаимоотношения с ЦБ, дължимите осигурителни вноски да се приспадат от субсидията от ЦБ, т.е. да се приложат отчетните позиции, процедури и елементи, посочени в т. **18**, вместо да се превеждат по банковата бюджетна сметка на съответния разпоре-

дител с бюджетни кредити. Прилагането на § 25, ал. 10 за конкретна ИБСФ може да се извършва само въз основа на отделно допълнително писмо на МФ до съответния първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, в което изрично ще се посочи извънбюджетната сметка (фонд), както и датата, от която да започне да се прилага тази разпоредба.

23. Предвид разпоредбата на § 25, ал. 16 от ЗДБРБ за 2003 г., за бюджетите на държавните висши училища (ДВУ) и БАН като цяло са приложими посочените в т. 18 процедури, елементи и отчетни позиции на схемата, като сумата на дължимите от ДВУ и БАН осигурителни вноски ще се приспада от касовата субсидия, отпускана за тях от Министерството на образованието и науката (МОН) и Министерството на отбраната (МО). В тази връзка, за бюджетите на МОН и МО от лимитите за плащания в СЕБРА ще се приспадат както сумите на осигурителните вноски, дължими от бюджетите на МОН и МО, така и тези, дължими от бюджетите на ДВУ и БАН.

24. В резултат от прилагането на схемата, в отчетността на касова и начислена основа на НОИ и НЗОК приходите от осигурителни вноски от бюджетните предприятия (без общините) ще се отразяват въз основа на предоставените от МФ данни за разходите за осигурителни вноски, отразени в касовите отчети и оборотните ведомости на бюджетните предприятия за съответния период.

25. Посоченото в т. 14.4 запазване по вид и размер на трансферите между ЦБ и първостепенните разпоредители (за ДВУ и БАН – субсидиите от МОН и МО) ще се извършва въз основа на:

отнасяне в края на отчетния период
на
текущо отчетената по съответните бюджети *нетна сума* на позициите “трансфер за поети осигурителни вноски” и “корективния трансфер”
по
отчетната позиция (счетоводна сметка, параграф) за *съответния трансфер от/за ЦБ* (за ДВУ и БАН – субсидията от МОН и МО)
чрез
прилагането на отчетната позиция “Разпределен трансфер за поети осигурителни вноски”.

26. Процедурата по т. 14.5 също има за цел *запазване* на трансферите между бюджетите и ЦБ по вид и размери, утвърдени по закон/уточнен план и се основава на изискването на разпоредбата на § 25, ал. 15 от ЗДБРБ за 2003 г. (за ДВУ и БАН - § 25, ал. 16 от закона). Тази отчетна и разчетна процедура *ще се приложи* в отчетността на начислена и на касова основа за съответния бюджет

в края на отчетния период,
само когато е налице *превишение* на *нетната сума* на *трите компонента* по т. 14.2 на субсидиите от ЦБ *над утвърдената сума по закон/уточнен план,* като това *превишение се отнася* в отчетната позиция “Разчети (задължения) към ЦБ за поети осигурителни вноски”
чрез *намаляване* на сумата по отчетната позиция “Корективен трансфер за поети осигурителни вноски”.

27. Изискването на разпоредбата на § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. се реализира чрез посочената в т. 14.10 отчетна позиция **“Отсрочен трансфер за поети осигурителни вноски”**, която ще се прилага **само в отчетността на начислена основа**. Чрез тази позиция и свързаните с нея отчетни процедури се осигурява включването в касовите отчети на разходите за осигурителни вноски (за сметка на осигурителя и осигурените лица) в размери, съответстващи на изплатените възнаграждения и заплати за персонала и други разходи, върху които се дължат осигуровките в рамките на утвърдените по закон/уточнен план суми на трансферите с ЦБ (за ДВУ и БАН – субсидиите от МОН и МО). Редът, начинът и условията за прилагане на тази позиция и свързаните с нея отчетни процедури се регламентира по-подробно в т. 57 от настоящите указания.

28. Прехвърлянето към ЦБ на платежната и разчетната функция по преводите на осигурителните вноски на бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) реорганизира отчетния процес по начисляване на осигурителните вноски в бюджетните предприятия (без общините) в следните насоки:

- премахва се извършването на преводи от всички бюджетни предприятия (без общините) към банкови сметки/БИН 7305 и 7306 на РУСО;

- отпада ползването от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) на разчетните сметки 4555, 4557 и 4566 от СБП;

- за ИБСФ (без сметките на общините) и сметката по чл. 59б от ЗФВС модифициране на задължението за превеждане на осигурителните вноски в задължение към съответния бюджет и произтичащото от това реструктуриране на преводите на осигурителните вноски чрез насочването им към банковата бюджетна сметка на съответния разпоредител.

29. По отношение на **бюджетите на първостепенните разпоредители (без общините, НОИ и НЗОК), ДВУ и БАН**, прехвърлянето към ЦБ на разчетната и платежната функция по внасянето на техните осигурителни вноски води до това, че за тези бюджети начисляването на разходите за осигурителни вноски се третира едновременно и като погасяване на задължението за внасяне, тъй като това начисляване се извършва чрез кореспонденция с отчетната позиция **“трансфер за поети осигурителни вноски”** съгласно разпоредбите на § 25, ал. 1 и 2 и § 26, ал. 1 от ЗДБРБ за 2003 г.

30. По отношение на **ИБСФ (без сметките на общините) и сметката по чл. 59б от ЗФВС** прилагането на схемата също води до прехвърлянето към ЦБ на разчетната и платежната функция по внасянето на техните осигурителни вноски. Това се извършва чрез реструктуриране на техните разчети (задължения) за осигурителни вноски в разчети (задължения) и преводи към бюджета на съответния разпоредител и включването в отчетния процес по начисляване на техните разходи за осигурителни вноски на отчетните позиции **“трансфер за поети осигурителни вноски”** и **“корективен трансфер”** съгласно § 25, ал. 1, 2 и 9 и § 26, ал. 1 от ЗДБРБ за 2003 г.

31. По отношение на **разходите за осигурителни вноски, отчитани по бюджетите на НОИ и НЗОК**, прилагането на схемата за тези бюджети (§ 25, ал. 13 и § 26, ал. 4 от ЗДБРБ за 2003 г.) води до най-малко промени в досегашния ред и начин на превеждане на вноските - съществената промяна е, че преводите ще се извършват централизирано между сметките на НОИ и НЗОК в БНБ, до 20-о число на месеца, следващ месеца на начисляването на вноските.

32. Така, по отношение на **бюджетите, сметките и фондовете на бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините)** за целите на отчетния

процес по прилагане на схемата, начислените като разходи осигурителни вноски се считат по презумпция за внесени (погасени към НОИ) от тези бюджети, сметки и фондове, независимо от възникващите и извършваните между тях, ЦБ, НОИ и НЗОК разчети и преводи по реда на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г.

33. Реорганизирането на отчетния процес по начисляването, разчитането и превеждането на осигурителните вноски на бюджетните предприятия (без общините) по реда на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. **не елиминира и не променя задълженията и отговорностите на бюджетното предприятие по коректното и навременно начисляване и деклариране на осигурителните вноски и свързаната с тях информация.**

34. Запазва се декларирането от бюджетните организации като това ще се извършва само веднъж месечно, чрез досегашните образци на декларации съгласно **Инструкция № 1 на НОИ от 11.02.2000 г. за събиране на данни от осигурителите за осигурените при тях лица и от самоосигуряващите се лица.** В допълнение към това, съгласно разпоредбата на § 25, ал. 22 от ЗДБРБ за 2003 г., бюджетните предприятия ще предоставят на НОИ информация за БУЛСТАТ и други техни идентификационни данни. В тази връзка, за прилагането на § 25, ал. 17 и 22 от ЗДБРБ за 2003 г. допълнителни указания са регламентирани в съвместното писмо на МФ и НОИ **ДДС № 03/23.06.2003 г.**

35. Прилагането на разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. не води до промяна в реда, начина и процедурите за получаване, изплащане и отчитане от бюджетните предприятия на сумите за добавки, помощи и обезщетения от ДОО, (освен премахване на представянето на декларации пред обслужващата банка при тегленето на суми). Тези плащания продължават да се третират като разходи по бюджета на ДОО и за тях се запазват процедурата на незабавно инкасо и използването от бюджетните предприятия (без НОИ) на **сметка 4558 от СБП** за отчитането им.

36. По отношение на платежните процедури и преводи, свързани с прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. допълнителни указания са регламентирани в писмо на МФ **ДДС № 02/23.06.2003 г.**

IV. Сметки от СБП и параграфи от ЕБК за отчитане на операциите по схемата – обща характеристика и приложимост

37. За отчитането на операциите, произтичащи от прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. в СБП и ЕБК бяха извършени промени чрез включването на нови сметки и параграфи, които ще се използват в отчетността на бюджетните предприятия (без общините) считано **от 01.07.2003 г.** (виж **т. 5** от **БДС № 01/2003 г., т.т. 54.3, 54.4, 54.7, 55 и 57** от **БДС № 05/2003 г.** и **т. 3** от Заповед на министъра на финансите **№ ЗМФ 74/06.02.2003 г.**).

38. В тази връзка, за **посочените в раздел III отчетни позиции на схемата** ще се прилагат съответните им счетоводни сметки от СБП и параграфи от ЕБК, както следва:

38.1. за позицията **“Трансфер за поети осигурителни вноски”** съгласно § 25, ал. 1 и 2 от ЗДБРБ за 2003 г.:

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 7595	“Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО”	§ 69-05
с/ка 7596	“Трансфери за поети осиг. вноски за здравно о-не”	§ 69-06
с/ка 7597	“Трансфери за поети осигурителни вноски за ДЗПО”	§ 69-07

38.2. за позицията **“Корективен трансфер за поети осигурителни вноски”**: съгласно § 25, ал. 8 и 12 от ЗДБРБ за 2003 г. и т.т. **14.5, 14.7 и 26** от настоящите указания:

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 7598	“Корективен трансфер за поети осиг. вноски”	§ 69-08

38.3. за позицията **“Разпределен трансфер за поети осигурителни вноски”** съгласно т.т. **14.4 и 25** от настоящите указания:

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 7599	“Разпределени суми на трансфери за поети осиг. вноски”	§ 69-09

38.4. за разчетите и преводите *между ЦБ, НОИ и НЗОК* по реда на § 25, ал. 5-7 и § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г. (т. **14.8** от настоящите указания):

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 4555 с/ка 4566 с/ка 4557	“Задължения по соц.-осиг. вноски за ДОО” “Задължения по здр.-осиг. вноски за НЗОК” “Разчети с НОИ за ДЗПО”	§ 89-01 “Суми по разчети м/у ЦБ, НОИ и НЗОК за поети осиг. в-ки.”

38.5. за позицията **“Разчети (задължения) към ЦБ за поети осиг. в-ки”** съгласно § 25, ал. 15 от ЗДБРБ за 2003 г. (т.т. **14.5 и 26** от настоящите указания):

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 4651	“Разчети между ЦБ и първост. р-ли за поети осиг. в-ки” “Суми по разчети м/у ЦБ и бюдж. п-ия за поети осиг. в-ки”	§ 89-02

38.6. за разчетите и преводите *между ИБСФ и бюджетните сметки* по реда на § 25, ал. 8, 9 и 16 от ЗДБРБ за 2003 г. (т.т. **14.7, 17 и 30** от настоящите указания):

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 4659	“Разчети м/у бюджети, сметки и фондове за поети осиг. в-ки” “Суми по разчети м/у бюджети, с/ки и ф-ве за поети осиг. в-ки”	§ 89-03

38.7. за разчетите и преводите *между НОИ и НЗОК* по реда на § 25, ал. 13 и § 26, ал. 4 от ЗДБРБ за 2003 г. (т.т. **14.8 и 31** от настоящите указания):

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 4555 с/ка 4566 с/ка 4557	“Задължения по соц.-осиг. вноски за ДОО” “Задължения по здр.-осиг. вноски за НЗОК” “Разчети с НОИ за ДЗПО”	§ 89-03 “Суми по разчети м/у бюджети, с/ки и ф-ве за поети осиг. в-ки”

38.8. за позицията **“Отсрочен трансфер за поети осигурителни вноски”** съгласно § 25, ал. 3 (т.т. **14.10 и 27** от настоящите указания):

с/ка от СБП	Наименование на сметката/параграфа	§ от ЕБК
с/ка 4955 с/ка 4956 с/ка 4957	“Отсрочени трансфери за поети осиг. вноски за ДОО” “Отсрочени трансфери за поети осиг. в-ки за здравно о-не” “Отсрочени трансфери за поети осиг. вноски за ДЗПО”	Не се отчита на касова основа

39. Сметките от подгрупи 465, 495 и 759 от СБП и §§ 69-00 и 89-00 от ЕБК не се прилагат от общините.

40. Сметките от подгрупа 759 от СБП и § 69-00 от ЕБК се прилагат от бюджетните предприятия, както следва:

40.1. Сметки 7595, 7596, 7597 и 7598 от СБП и §§ 69-05, 69-06, 69-07 и 69-08 от ЕБК се прилагат от всички бюджетни предприятия **без НОИ, НЗОК и общините**.

40.2. Сметка 7599 от СБП и § 69-09 от ЕБК се прилагат само от:

- първостепенни разпоредители с бюджетни кредити **(без НОИ, НЗОК и общините)**;

- ДВУ и БАН (без подведомствените им разпоредители);

- ИБСФ по реда на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.

40.3. Второстепенните (без ДВУ и БАН) и от по-ниска степен разпоредители с бюджетни кредити не може да използват сметка 7599 и § 69-09.

41. Сметките от подгрупа 465 от СБП и § 89-00 от ЕБК се прилагат от бюджетните предприятия, както следва:

41.1. § 89-01 от ЕБК се прилага само от НОИ, НЗОК и ЦБ.

41.2. Сметка 4651 от СБП и § 89-02 от ЕБК се прилагат само от:

- първостепенни разпоредители с бюджетни кредити **(без НОИ, НЗОК и общините)**;

- ИБСФ по реда на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.

41.3. Второстепенните (включително ДВУ и БАН) и от по-ниска степен разпоредители с бюджетни кредити не може да използват сметка 4651 и § 89-02.

41.4. Сметка 4659 от СБП не се прилага от **НОИ, НЗОК и общините**.

41.5. § 89-03 от ЕБК не се прилага от **ЦБ и общините**.

42. Сметките от подгрупа 495 от СБП не се прилагат от **НОИ, НЗОК и общините**, както и **от ИБСФ** (освен в случаите на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.).

43. Сметки 4555, 4557 и 4566 от СБП ще се прилагат след 01.07.2003 г. само от **НОИ, НЗОК и общините**, както и по изключение за случаите по т.т. **89.4 и 107**.

44. Във връзка с т. 4 от Заповед № ЗМФ 74/2003 г. за ЦБ ще се прилагат само отчетните позиции на касова основа - §§ 69-00 и 89-00 (без § 89-03) от ЕБК.

45. Запазва се ползването от всички бюджетни предприятия на сметки от подгрупи 604 и 605 от СБП и разходни §§ 01-00 – 08-00 от ЕБК за отчитане на разходите за заплати и възнаграждения на персонала и разходите за осигурителни вноски. По сметките и параграфите за отчитане на разходите за заплати и възнаграждения продължава да се отчита **брутната сума на възнагражденията**, включваща **осигурителните вноски за сметка на персонала (осигурените лица)**, данъците по Закона за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ) и другите удръжки от техните възнаграждения.

46. Разходите за осигурителни вноски за **Учителския пенсионен фонд (УПФ)** се отчитат от бюджетните предприятия по сметка 6051 от СБП и разходен § 03-00 от ЕБК.

47. Сметки 6047, 6048 и 4230 от СБП и свързаните с тях отчетни процедури ще продължат да се прилагат от всички бюджетни предприятия. Начисленията и счетоводните процедури по реда на т. 3.3.3 от НСС 19 и т.т. 5 и 47 от писмо на МФ БДС № 05/2003 г. нямат отношение към схемата за централизирано разплащане на осигурителните вноски.

Счетоводните оценки и предположения за **припадащите се осигурителни вноски** върху начисленията за **неизполваните отпуски не представляват дължими осигурителни вноски, не подлежат на деклариране** по реда на чл. 5, ал. 3 и 5 от Кодекса за задължително обществено осигуряване (КЗОО) и за тях **не се прилагат §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г.**

48. По отношение на **НОИ и НЗОК**, запазва се ползването от тях на сметки от **подгрупа 701 от СБП и приходни параграфи §§ 08-00 и 10-00 от ЕБК** за отчитане на **приходите от осигурителни вноски**.

49. Сметка 4835 от СБП продължава да се прилага от **НОИ** по досегашния ред.

50. При отчитането на операциите по схемата ще са налице следните връзки, зависимости и равнения в отчетността на касова и начислена основа:

50.1. По §§ 69-00 и 89-00 от ЕБК ще фигурират суми **само по отчет** – те не представляват позиции, които са обект на бюджетирание. В тази връзка, в колона “План” за тези позиции в отчетите за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове не следва да се посочват суми.

50.2. Сметки 759 от СБП се приключват в края на годината със съответните сметки от **група 12 от СБП**, по общия ред на приключване на сметките от **раздел 7 от СБП**;

50.3. За сметки 759 от СБП и § 69-00 от ЕБК са налице следните зависимости, взаимовръзки и равнения при коректно отчитане на операциите (с изключение на случая по т. 62):

Сметки 759 от СБП		§ 69-00 от ЕБК
Крайно салдо на сметка 7595	=	Крайно салдо на § 69-05
+		+
Крайно салдо на сметка 7596	=	Крайно салдо на § 69-06
+		+
Крайно салдо на сметка 7597	=	Крайно салдо на § 69-07
+		+
Крайно салдо на сметка 7598	=	Крайно салдо на § 69-08
=		=
Крайно салдо на сметка 7599	=	Крайно салдо на § 69-09
Сборно крайно с/до на с/ки 759 = 0	~~=~~	Сборно крайно с/до на § 69-00 = 0.

З а б е л е ж к а : Крайните салда за сметките от група 759 са салдата в края на отчетния период, преди операциите по годишното приключване на тези сметки със сметките от гр. 12 по т. 50.2. Салдото на сметка 7599/§ 69-09 е равно на сбора на салдата на останалите с/ки 759/§§ 69-xx, но е с обратен знак.

50.4. За **ИБСФ** (освен в случаите на прилагане на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.) са налице и следните допълнителни равенства между **сметки 759 от СБП** и **§ 69-00 от ЕБК** при коректно отчитане на операциите:

$$\boxed{\text{с/до на с/ка 7595}} + \boxed{\text{с/до на с/ка 7596}} + \boxed{\text{с/до на с/ка 7597}} = \boxed{\text{с/до на с/ка 7598 (-)}};$$

“нулево” бюджетно взаимоотношение (т. 14.7).

$$\boxed{\text{сума на § 69-05}} + \boxed{\text{сума на § 69-06}} + \boxed{\text{сума на § 69-07}} = \boxed{\text{сума на § 69-08 (-)}}.$$

50.5. За **сметки 465 от СБП** и **§ 89-00 от ЕБК (без § 89-01)** в консолидираната отчетност на първостепенния разпоредител (без **НОИ, НЗОК и общините**) са налице следните зависимости, взаимовръзки и равенства при коректно отчитане на операциите (с изключение на случаи по т.т. **62, 63 и 88**):

Консолидирана отчетност в системата на първостепенния разпоредител	
Сметки 465 от СБП	§ 89-00 от ЕБК
Нетен оборот (Дт - Кт) на сметка 4651	сума на § 89-02
Нетен оборот (Дт - Кт) на сметка 4659	сума на § 89-03
Консолидирана отчетност в системата на първостепенния разпоредител	
Отчетна група “БЮДЖЕТ”	Отчетна група “И Б С Ф”
Салда на сметка 4659	(-) Салда на сметка 4659
сума на § 89-03	(-) сума на § 89-03
Сборно за отчетни групи “Бюджети” и “ИБСФ”:	
Салдо на сметка 4659 = 0	сума на параграф § 89-03 = 0

З а б е л е ж к а : Консолидираната отчетност в системата на първостепенния разпоредител включва и бюджетите, сметките и фондовете на подведомствените разпоредители. **Нетен оборот** за сметките от **група 465** е разликата между дебитния и кредитния оборот за отчетния период. Салдата на **сметка 4659/§ 89-03** в отчетна група “Бюджети” са равни на салдата на **сметка 4659/§ 89-03** в отчетна група “ИБСФ”, но са с **обратен** знак.

50.6. В **касовия отчет на ЦБ** по §§ **69-00 и 89-02** ще бъдат огледално отразени сумите, отчетени по тези позиции от бюджетните предприятия. Отчетените от **НОИ и НЗОК** суми по § **89-01** се отразяват огледално в касовия отчет на ЦБ. На консолидирано ниво на публичния сектор (отчета на консолидираната фискална програма) сумите по §§ **69-00 и 89-00** следва да се **нулират**, аналогично на параграфите за трансферите между бюджетните предприятия.

50.7. Чрез сметките от подгрупи 605, 759 и 495 от СБП, при коректно отчитане на операциите, може да се установи сумата на осигурителните вноски за сметка на персонала (осигурените лица) за отчетния период, попадащи в обхвата на прилагане на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. (т.е. без вноските за сметка на персонала за доброволно осигуряване и за чуждестранните пенсионни фондове и схеми). Това се постига въз основа на следните данни за начални и крайни салда по тези сметки:

$\left(\begin{array}{l} \text{с/до на с/ка 7595} + \text{с/до на с/ка 7596} + \text{с/до на с/ка 7597} \\ \text{минус} \\ \left(\begin{array}{l} \text{с/до на с/ка 6051} + \text{с/до на с/ка 6052} + \text{с/до на с/ка 6055} + \text{с/до на с/ка 6059} \\ \text{плюс} \\ \left(\begin{array}{l} \text{Крайни салда на с/ки 495} - \text{Начални салда на с/ки 495} \end{array} \right) \\ \text{равно на} \end{array} \right)$
осигурителни вноски по § 25, ал. 2 и § 26, ал. 1 от ЗДБРБ за 2003 г. за сметка на персонала,
начислени за съответния период (година).
З а б е л е ж к а : Салдата за сметките от групи 605 и 759 от СБП са салдата в края на отчетния период, преди операциите по годишното приключване на тези сметки със сметките от група 12 от СБП.

50.8. При наличието на условия, налагащи ползването на сметки от гр. 495, няма да е налице равенство *между* данните на начислена основа за сметки 6051, 6052, 6055 и 6059 и съответстващите им позиции на касова основа – *разходни* §§ 03-00 – 07-00.

50.9. Сметките от подгрупа 495 от СБП имат характер на *приходи за бъдещи периоди*, като те по принцип следва да кореспондират *само* със съответните сметки от група 759 в *края* на текущия период и в *началото* на следващия:

сметка 4955	кореспондира със	сметка 7595	;
сметка 4956	кореспондира със	сметка 7596	;
сметка 4957	кореспондира със	сметка 7597	.

в определени случаи (грешки, корекции, отписване) са възможни кореспонденции и с други сметки.

V. Отчитане на операциите по схемата – базисен вариант

51. Представените в този раздел счетоводни записвания и другите отчетни, разчетни и платежни процедури са приложими като цяло за *всички* бюджетни предприятия с *изключение* на ЦБ, НОИ, НЗОК и общините. Предвид на това, разпоредбите на този раздел следва да се разглеждат като *базисен вариант на отчитане в системата на даден първостепенен разпоредител* (наричан по-нататък “*базисен вариант на отчитане*”). Конкретният ред и начин на прилагане на този базисен вариант, както и специфичните за съответните бюджети, сметки и фондове отчетни, разчетни и платежни процедури на схемата, са обект на разглеждане в **раздели VI-XIII, XV и XVI**.

52. Базисният вариант третира отчитането на начислена и на касова основа на операциите по схемата в системата на първостепенния разпоредител при следните изходни предпоставки, условия, организационна и финансова структура:

- бюджет на първостепенен разпоредител със *субсидия от ЦБ*;
- бюджети/бюджетни сметки на *подведомствени* разпоредители;
- *извънбюджетни сметки и фондове*, начисляващи разходи за осигурителни вноски, за които *не се прилага § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.*;
- бюджетни средства *във валута* по международни *програми, споразумения и дарения* и обособени левови бюджетни с/ки за такива средства;
- *наличие* на обстоятелствата по **§ 25, ал. 3 и 15 от ЗДБРБ за 2003 г.**

53. Счетоводните записвания в този раздел са представени от гледна точка на съответния разпоредител, сметка, фонд. Когато дадена операция по прилагането на схемата подлежи на *едновременно* отчитане по сметки от СБП и параграфи от ЕБК, посочени са и двете записвания (първо – счетоводната статия по сметките от СБП, а след нея – отчитането по параграфите от ЕБК). Когато дадена операция не засяга отчитането на касова основа, това изрично се упоменава.

54. Отчитането **по бюджета** на **първостепенния разпоредител** и **подведомствените му разпоредители** на **разходите за осигурителни вноски** за *ДОО, здравно осигуряване (ЗО) и ДЗПО* се извършва чрез следните счетоводни записвания:

54.1. отчитане на **разходите за осигурителни вноски** за *ДОО, ЗО и ДЗПО* **за сметка на осигурителя** по **неговия бюджет**:

54.1.1. Осигурителни вноски за ДОО за сметка на осигурителя:

а) отчитане в *отчетна група “Бюджети”* по **сметките от СБП** :

Дт с/ка 6051 Разходи за осигурителни вноски за ДОО

Кт с/ка 7595 Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО.

б) Отчитане *по бюджета* съгласно **ЕБК за 2003 г. (със същата сума):**

разходен § 03-00 “Осигурителни вноски от работодатели за ДОО” (+)

трансферен § 69-05 “Трансфери за поети осиг. вноски за ДОО” (+).

54.1.2. Здравно-осигурителни вноски за сметка на осигурителя:

а) отчитане в *отчетна група “Бюджети”* по **сметките от СБП** :

Дт с/ка 6052 Разходи за здравно осигуряване

Дт с/ка 6059 Осигурителни вноски на други лица

Кт с/ка 7596 Трансфери за поети осиг. вноски за *здр. осигуряване*.

б) Отчитане *по бюджета* съгласно **ЕБК за 2003 г. (със същата сума):**

разходен § 05-00 “Здравно-осигурителни вноски от работодатели” (+)

разходен § 06-00 “Други здравно-осигурителни вноски” (+)

трансферен § 69-06 “Трансфери за поети осиг. в-ки за *здр. о-не*” (+).

54.1.3. Осигурителни вноски за ДЗПО за сметка на осигурителя:

а) отчитане в *отчетна група “Бюджети”* по **сметките от СБП** :

Дт с/ка 6055 Разходи за ДЗПО

Кт с/ка 7597 Трансфери за поети осиг. вноски за ДЗПО.

б) Отчитане *по бюджета* съгласно **ЕБК за 2003 г. (със същата сума):**

разходен § 07-00 “Вноски за ДЗПО” (+)

трансферен § 69-07 “Трансфери за поети осиг. в-ки за ДЗПО” (+).

54.1.4. Осигурителни вноски за доброволно осигуряване и за чуждестранни пенсионни фондове и схеми за сметка на работодателя **не попадат** в обхвата на схемата и те продължават да се отчитат по досегашния ред, като се използват **сметки 6056 и 6058 от СБП и § 08-00 от ЕБК** (виж т. **12**).

54.2. Отчитане **по бюджета** на съответния разпоредител на **осигурителни вноски** за **ДОО, ЗО и ДЗПО** **за сметка на осигурените лица**:

54.2.1. Текущо начисляване на brutните възнаграждения за персонала:

а) отчитане в отчетна група "Бюджети" по сметките от СБП :

Д-т с/ка 6041-6046 за разходи за заплати и възнаграждения за персонала
К-т с/ка 4211, 4222, 489 за задължения за заплати и възнаграждения.

б) Отчитане по бюджета съгласно ЕБК за 2003 г.:

тази операция не се отразява по параграфите от ЕБК.

54.2.2. Удръжки от персонала (осигурените лица) за осигурителни вноски за **ДОО, ЗО и ДЗПО** **за сметка на осигурените лица**:

а) отчитане в отчетна група "Бюджети" по сметките от СБП :

Д-т с/ка 4211, 4222, 489 за задължения за заплати и възнаграждения
К-т с/ка 7595 Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО
К-т с/ка 7596 Трансфери за поети осиг. вноски за здр. осигуряване
К-т с/ка 7597 Трансфери за поети осиг. вноски за ДЗПО.

б) Отчитане по бюджета съгласно ЕБК за 2003 г. (със същата сума):

разходен § 01-00 "Заплати и в-ния на персонала, нает по тр. и сл. п-ия" (+)

разходен § 02-00 "Други възнаграждения за персонал" (+)

трансферен § 69-05 "Трансфери за поети осиг. вноски за ДОО" (+)

трансферен § 69-06 "Трансфери за поети осиг. в-ки за здр. о-не" (+)

трансферен § 69-07 "Трансфери за поети осиг. в-ки за ДЗПО" (+).

Забележка: в счетоводното записване по б. "б" сборът на сумите по §§ 01-00 и 02-00 следва да е равен на сбора на сумите по §§ 69-05, 69-06 и 69-07.

54.2.3. Прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. не води до промяна в реда и начина на отчисляването на данъците по ЗОДФЛ и другите удръжки от заплатите и възнагражденията за персонала, както и на изплащането на чистата сума на възнагражденията и превеждането на удръжките, поради което тези операции не са обект на разглеждане в указанията.

55. Отчитането на **разходите за осигурителни вноски** за **ДОО, ЗО и ДЗПО**, **начислени по ИБСФ**, както и на свързаните с тях разчети и преводи, се извършва чрез следните счетоводни записвания, отчетни и платежни процедури:

55.1. Отчетният процес по прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. за **разходите за осигурителни вноски, начислени по ИБСФ** (при предпоставката, че не са налице условията на § 25, ал.10 от закона) се характеризира с това, че се взимат **реципрочни (огледални) счетоводни записвания** на начислена и на касова основа за корективния трансфер и свързаните с него разчети в **отчетните групи "ИБСФ" и "Бюджети"**. В тази връзка, счетоводните записвания в следващите подточки са представени от позицията и на двете отчетни групи.

55.2. Текущо отчитане на **разходите за осигурителни вноски** за **ДОО, ЗО и ДЗПО** **за сметка на осигурителя**, начислени **по негови ИБСФ**:

Отчетна група "БЮДЖЕТИ"
а) отчитане по сметките от СБП
1
не се съставя счетоводна статия
2
Д-т с/ка 4659 / К-т с/ка 7598

Отчетна група "И Б С Ф"
а) отчитане по сметките от СБП
1
Д-т с/ка 6051 / К-т с/ка 7595
Д-т с/ка 6052 / К-т с/ка 7596
Д-т с/ка 6055 / К-т с/ка 7597
2
Д-т с/ка 7598 / К-т с/ка 4659

БЮДЖЕТ на разпоредителя
б) отчитане съгласно ЕБК за 2003 г.
<u>1</u>
<i>не се съставя</i> счетоводно записване по параграфите на ЕБК
<u>2</u>
§ 89-03 (-) / трансферен § 69-08 (+)

И Б С Ф на разпоредителя
б) отчитане съгласно ЕБК за 2003 г.
<u>1</u>
разходен § 03-00 (+) / трансферен § 69-05 (+) разходен § 05-00 (+) / трансферен § 69-06 (+) разходен § 07-00 (+) / трансферен § 69-07 (+)
<u>2</u>
трансферен § 69-08 (-) / § 89-03(+)

Забележки: 1. Счетоводните статии на начислена основа по б. "а" се съставят и в двете отчетни групи за един и същи отчетен период. Счетоводните статии – 2 – в "Бюджети" и "ИБСФ" са с еднакъв размер, равен на сбора на сумите, отразени по счетоводни статии – 1 – в "ИБСФ".

2. Изложеното в забележка 1. се отнася и за счетоводните записвания по ЕБК, като сумите, отчетени по б. "б" са равни на тези по б. "а". Операциите на касова основа по б. "б" се взимат за същия отчетен период, за който се отнасят счетоводните записвания по б. "а", независимо, дали са налице парични плащания.

55.3. Текущо отчитане на осигурителните вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО за сметка на осигурените лица, начислени по ИБСФ на разпоредителя:

Отчетна група "БЮДЖЕТИ"
а) отчитане по сметките от СБП
<u>1</u>
<i>не се съставя</i> счетоводна статия
<u>2</u>
<i>не се съставя</i> счетоводна статия
<u>3</u>
Д-т с/ка 4659 / К-т с/ка 7598

Отчетна група "И Б С Ф"
а) отчитане по сметките от СБП
<u>1</u>
Д-т с/ки 6041-6046 / К-т с/ки 421,422,489 (начисляване на заплати и възнаграждения)
<u>2</u>
Д-т с/ки 421,422,489 / К-т с/ка 7595 К-т с/ка 7596 К-т с/ка 7597 (удържане на осиг. вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО от заплатите и възнагражденията на персонала)
<u>3</u>
Д-т с/ка 7598 / К-т с/ка 4659

БЮДЖЕТ на разпоредителя
б) отчитане съгласно ЕБК за 2003 г.
<u>1</u>
<i>не се съставя</i> записване по §§ на ЕБК
<u>2</u>
<i>не се съставя</i> записване по §§ на ЕБК
<u>3</u>
§ 89-03 (-) / трансферен § 69-08 (+)

И Б С Ф на разпоредителя
б) отчитане съгласно ЕБК за 2003 г.
<u>1</u>
<i>не се съставя</i> записване по §§ на ЕБК
<u>2</u>
разходни §§ 01-00,02-00 (+) / § 69-05 (+) § 69-06 (+) § 69-07 (+) (записването се взема в размер на сумата по счетоводна статия – 2 – на б. "а")
<u>3</u>
трансферен § 69-08 (-) / § 89-03(+)

Забележки: 1. Счетоводните статии на начислена основа по б. "а" се съставят и в двете отчетни групи за един и същи отчетен период. Счетоводните статии – 3 – в "Бюджети" и "ИБСФ" са с еднакъв размер, равен на сбора на сумите, отразени по счетоводни статии – 2 – в "ИБСФ".

2. Изложеното в забележка 1. се отнася и за записванията по ЕБК, като сумите, отчетени по б. "б" са равни на тези по б. "а". Операциите по б. "б" се взимат за същия отчетен период, за който се отнасят записванията по б. "а", независимо, дали са налице парични плащания.

55.4. Превеждане на сумите на дължимите от ИБСФ осигурителни вноски по банковата левова бюджетна сметка на съответния разпоредител – титуляр на ИБСФ по реда на § 25, ал. 9 от ЗДБРБ за 2003 г.:

Отчетна група “БЮДЖЕТИ”	Отчетна група “И Б С Ф”
а) отчитане по <i>сметките от СБП</i>	а) отчитане по <i>сметките от СБП</i>
<u>1</u>	<u>1</u>
<i>Д-т с/ка 5001 (5013) / К-т с/ка 4659</i>	<i>Д-т с/ка 4659 / К-т с/ка 5001 (5013)</i>
БЮДЖЕТ на разпоредителя	И Б С Ф на разпоредителя
б) отчитане съгласно <i>ЕБК за 2003 г.</i>	б) отчитане съгласно <i>ЕБК за 2003 г.</i>
<u>1</u>	<u>1</u>
<i>§ 95-07 (-) / § 89-03 (+)</i>	<i>§ 89-03(-) / § 95-07 (+)</i>

Забележки: 1. Счетоводните статии на начислена основа по б. “а” се съставят и в двете отчетни групи за един и същи отчетен период. (за датата, на който е извършен превода).

2. Ако са налице преводи в процес на сетълмент (преводи на път) между два отчетни периода (превода постъпва по бюджетната сметка в началото на следващия период) в **отчетна група “Бюджети”** операцията се отчита за периода, през който е отчетен превода в **“ИБСФ”**, като се *дебитира с/ка 5081*. В началото на следващия (за датата на постъпване на превода) отчетената сума се прехвърля от *с/ка 5081* по *дебита на с/ка 5001 (5013)*.

3. Изложеното в *забележка 1. и 2.* се отнася и за записванията по ЕБК, като в случаите на преводи в процес на сетълмент (преводи на път) тази сума се отразява в **отчета на бюджета** по § 95-13 (-), а в началото на следващия период се взима записване § 95-07 (-) / § 95-13 (+).

55.5. Начисляване и превеждане на наказателна лихва по реда на § 25, ал. 19 от ЗДБРБ за 2003 г. – съгласно тази разпоредба лихвата следва да се преведе от извънбюджетната сметка (фонд) по бюджета на съответния разпоредител. В тази връзка следва да се вземат следните счетоводни записвания:

Отчетна група “БЮДЖЕТИ”	Отчетна група “И Б С Ф”
а) отчитане по <i>сметките от СБП</i>	а) отчитане по <i>сметките от СБП</i>
<u>1 (начисляване на лихва)</u>	<u>1 (начисляване на лихва)</u>
<i>1.1. Д-т с/ка 4529 / К-т с/ка 7271</i> (за бюджетите на <i>министерства и ведомства</i>)	<i>1.1. Д-т с/ка 6271 / К-т с/ка 4522</i> (за ИБСФ на <i>министерства и ведомства</i>)
<i>1.2. Д-т с/ка 4559 / К-т с/ка 7271</i> (за бюджета на <i>ДОО</i>)	<i>1.2. Д-т с/ка 6271 / К-т с/ка 4559</i> (за ИБСФ на <i>НОИ</i>)
<i>1.3. Д-т с/ка 4569 / К-т с/ка 7271</i> (за бюджета на <i>НЗОК</i>)	<i>1.3. Д-т с/ка 6271 / К-т с/ка 4569</i> (за ИБСФ на <i>НЗОК</i>)
<i>1.4. Д-т с/ка 4579 / К-т с/ка 7271</i> (за бюджетите на <i>съдебната власт</i>)	<i>1.4. Д-т с/ка 6271 / К-т с/ка 4577</i> (за ИБСФ на <i>съдебната власт</i>)
<i>1.5. Д-т с/ка 4589 / К-т с/ка 7271</i> (за бюджетите на <i>ДВУ, БАН, БНТ, БНР</i>)	<i>1.5. Д-т с/ка 6271 / К-т с/ка 4588</i> (за ИБСФ на <i>ДВУ, БАН, БНТ, БНР</i>)
<u>2 (получаване на лихва)</u>	<u>2 (превеждане на лихва)</u>
<i>Д-т с/ка 5001 (5013) / К-т с/ка 45xx</i> (с/ка 45xx е съответната с/ка по статии <u>1.1-1.5.</u>)	<i>Д-т с/ка 45xx/ К-т с/ка 5001 (5013)</i> (с/ка 45xx е съответната с/ка по статии <u>1.1-1.5.</u>)
БЮДЖЕТ на разпоредителя	И Б С Ф на разпоредителя
б) отчитане съгласно <i>ЕБК за 2003 г.</i>	б) отчитане съгласно <i>ЕБК за 2003 г.</i>
<u>1</u>	<u>1</u>
<i>не се съставя</i> счетоводно записване по параграфите на ЕБК	<i>не се съставя</i> счетоводно записване по параграфите на ЕБК
<u>2</u>	<u>2</u>
<i>§ 95-07 (-) / § 28-02 (+)</i>	<i>§ 10-92 (+) / § 95-07 (+)</i>

Забележки: 1. “Бюджети на министерствата и ведомства” са съставните бюджети на републиканския бюджет *без ЦБ*. Счетоводните статии 1.1-1.5 и – 2 – в отчетна група “Бюджети” следва да се вземат в същия отчетен период, в който подлежат на отчитане в отчетна група “ИБСФ”, като сумите по тях *следва да са равни* на съответните им статии в “ИБСФ”.

2. За преводи в процес на сетълмент виж *забележка 2* към т. 55.4.

3. Изложеното в *забележка 1*. се отнася и за записванията по ЕБК, като сумите, отчетени по статии – 2 – на б. “б” следва да са равни на тези по статии – 2 – на б. “а”.

4. За преводи в процес на сетълмент виж *забележка 3* към т. 55.4.

55.6. За разпоредителите с бюджетни кредити, чиито приходи се централизират в системата на “Единна сметка” по реда на разпоредбата на § 22, ал. 5 от ЗДБРБ за 2003 г., преводите от извънбюджетната сметка (фонд) за бюджета на съответния разпоредител по т.т. 55.4 и 55.5 се насочват към “транзитната сметка” на разпоредителя.

55.7. Разпоредбите на т.т. 55.1 – 55.6 се прилагат и за средствата на ИБСФ във валута, като в отчетна група “ИБСФ” при отразяването на преводите от валутните извънбюджетни сметки по левовата бюджетна сметка се прилагат сметки 5002 (5014) вместо 5001 (5013), респективно § 95-08, вместо § 95-07.

56. Прилагането на разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. за бюджетните средства в лева и валута по международни програми, споразумения и дарения и свързаните с това отчетни процедури се подчинява на общия ред, приложим за бюджетните средства, изложен в т. 54, като се има предвид следното:

56.1. Постъпилите *по бюджета* средства в лева или валута от: дарения, по международни програми и споразумения, други безвъзмездно отпуснати средства и целеви заеми за целите на прилагането на разпоредбите на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. *се считат за усвоени* в частта им, предназначена за покриване на *разходите за осигурителни вноски* за ДОО, ЗО и ДЗПО (за сметка на осигурителя и осигурените лица) за *съответния период на начисляване* на тези разходи.

56.2. Когато за средствата по т. 56.1 са обособени отделни банкови бюджетни сметки в лева и валута, сумата на разходите за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и осигурените лица подлежи на превеждане по съответната бюджетна сметка на бюджетното предприятие, а при липса на такава – по левовата бюджетна сметка на горестоящия разпоредител;

56.3. Преводите по т. 56.2 се извършват в рамките на сроковете по § 25, ал. 9 от ЗДБРБ за 2003 г., но не по-късно от датата на закриване на съответната левова/ валутна бюджетна сметка, като не се прилага разпоредбата на § 25, ал. 19 от ЗДБРБ за 2003 г.

56.4. По отношение на *валутните бюджетни средства* по т. 56.1, отчитането на разходите за осигурителни вноски и свързаните с тях преводи може да се извърши чрез прилагането на два варианта, в зависимост от клаузите на договорите и режима на тези средства:

56.4.1. Разходите за осигурителни вноски се отчитат по реда на т.т. 55.2 и 55.3, а произтичащите от това разчети и преводи между левовата и валутна бюджетна сметка се отчитат чрез използването на сметки 7598 и 4659, съответно §§ 69-08 и 89-03. За *валутната бюджетна сметка* се съставят приложимите за *ИБСФ* счетоводни записвания по сметки и параграфи от ЕБК по т.т. 55.2 и 55.3, а за *левовата бюджетна сметка* – съответните им записвания за *бюджета*. Този вариант е уместно да се прилага, когато за валутните средства е

обособена отделна сметка и съществува изискване от лицата, предоставили средствата, за отделно счетоводно отчитане.

56.4.2. Разходите за осигурителни вноски се отчитат по реда на т.т. **54.1** и **54.2**, а преводът на средствата от валутната по левовата бюджетна сметка се отразява като трансфери между бюджетни сметки или като покупко-продажба на валута. Този вариант е уместно да се прилага, когато за тези средства няма отделно счетоводно отчитане и за тях не е обособена отделна сметка.

56.5. По отношение на **левовите бюджетни средства** по т. **56.1**, отчитането на разходите за осигурителни вноски и свързаните с тях преводи може да се извърши чрез прилагането на двата варианта, посочени в т. **56.4**, когато за тези средства са обособени отделни банкови сметки, като преводите се отчитат като трансфери между бюджетни сметки по **§ 61-09 от ЕБК** и **сметка 7501 от СБП**. Когато за тези средства не е обособена отделна банкова сметка, прилагат се само отчетните процедури по т. **54**, при което частта от тези средства, предназначена за покриване на разходите за осигурителни вноски (за сметка на осигурителя и осигурените лица), се счита за усвоена съгласно т. **56.1**.

56.6. За разпоредителите с бюджетни кредити, чиито приходи се централизират в системата на “Единна сметка” по реда на разпоредбата на **§ 22, ал. 5 от ЗДБРБ за 2003 г.**, преводите по реда на т.т. **56.2 - 56.5** се насочват към “транзитната сметка” на съответния разпоредител.

56.7. Разпоредбата на т. **56.1** се отнася и за средствата от съфинансирането от страна на държавата/бюджетната организация, предназначени да покриват съответната част на разходите за осигурителни вноски. Когато за съфинансирането от страна на държавата/бюджетната организация е обособена отделна банкова бюджетна сметка за извършване на плащания, прилагат се т.т. **56.2-56.6**.

57. Прилагането на разпоредбата на **§ 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г.** се извършва при следните условия и отчетни процедури:

57.1. Разпоредбата на **§ 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г.** по отношение на **бюджетите** и **ИБСФ** на бюджетните предприятия се прилага **само когато към края на отчетната година едновременно са налице следните условия:**

- **неизплатени** към края на годината **заплати и възнаграждения** за персонала, начислени за този отчетен период (без сумите за депоненти);
- сумата на **начислените разходи за осигурителни вноски** (за сметка на осигурителя или осигурените лица) **надвишава** сумата на утвърдения бюджетен кредит за съответната бюджетна позиция (разходен параграф) по уточнен план на ниво сборен бюджет на първостепенния разпоредител/съответната ИБСФ;
- **не може да се извърши корекция по сборния бюджет** на първостепенния разпоредител/съответната ИБСФ за това превишение на начислените разходи за осигурителни вноски над утвърдения по уточнен план размер на бюджетния кредит за съответния им разходен параграф от ЕБК.

57.2. Разпоредбата на **§ 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г.** се прилага и в случаите, когато са налице само последните две условия по т. **57.1**.

57.3. Прилагането на разпоредбата на **§ 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г.** по отношение на **бюджетите на разпоредителите** и свързаните с това отчетни процедури ще се извършва **само от първостепенния разпоредител**. В тази връзка, **второстепенните и от по-ниска степен разпоредители (без ДВУ и БАН)** могат да прилагат **сметки 495 от СБП в отчетна група “Бюджети”**, само в случаите и при обстоятелствата, посочени в т. **84.5**.

57.4. По отношение на **бюджетите на ДВУ и БАН**, прилагането на разпоредбата на § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. и свързаните с това отчетни процедури ще се извършва **само от ДВУ и БАН**. В тази връзка, **подведомствените и от по-ниска степен разпоредители на ДВУ и БАН** могат да прилагат **сметки 495 от СБП** само в случаите и при обстоятелствата, посочени в т. 84.5.

57.5. По отношение на **ИБСФ** разпоредбата на § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. и свързаните с това отчетни процедури се прилагат **поотделно** за всяка ИБСФ по смисъла на § 1, т.т. 11 и 12 от **Закона за устройството на държавния бюджет (ЗУДБ)**, независимо дали сметката/фонда се прилага от първостепенния разпоредител или негови подведомствени структурни единици. Когато дадена сметка/фонд се прилага от няколко единици чрез открити отделни банкови сметки (например Държавен фонд “Земеделие”), отчетните процедури по т. 57.8 се прилагат само на централно ниво (единицата, която консолидира отчетните данни и касовите отчети за тези средства). По отношение на средствата на **Националния фонд**, за целите на прилагане на § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. като отделна ИБСФ се третира **отделната банкова сметка за съответната програма**, като свързаните с това отчетни процедури се прилагат от съответния титуляр на сметката.

57.6. Отчетните процедури по § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. се изразяват в извършването на **счетоводни записвания в края на отчетната година и сторнирането им** (чрез “**черно сторно**”) **в началото на следващата отчетна година**. На начислена основа това се извършва чрез кореспонденция между **сметки 495 и 759**, докато със записванията на касова основа се коригират сумите на **разходни §§ 03-00 - 07-00** (по изключение и на разходни §§ 01-00, 02-00) и **трансферни §§ 69-05 - 69-07**.

57.7. Отчетните процедури по прилагането на разпоредбата на § 25, ал. 3 от ЗДБРБ за 2003 г. за **бюджетите на разпоредителите** по т.т. 57.3 и 57.4 са:

57.7.1. Текущо през годината в отчетността на касова основа сумите на разходите за осигурителни вноски и трансферите за поети осигурителни вноски се отчетат по реда и размерите съгласно т. 54;

57.7.2. В края на годината отчетите за касовото изпълнение на бюджета на подведомствените разпоредители се изготвят и представят за обобщаване на съответния горестоящ разпоредител по досегашния ред.

57.7.3. Първостепенният разпоредител обобщава своя и на второстепенните разпоредители касови отчети по досегашния ред.

57.7.4. В случай, че след първоначалното обобщаване се установи превишение на **начислените** над утвърдените по план суми по **разходни §§ 03-00 – 07-00** на ниво **сборен отчет** за изпълнението на бюджета на първостепенния разпоредител, в отчетността на първостепенния разпоредител **в края на отчетната година** се взимат следните записвания на начислена и на касова основа:

Записвания в края на годината по ЕБК

§ 03-00 (-) / § 69-05 (-)

(ако е налице превишение за разх. § 03-00)

§§ 05-00, 06-00 (-) / § 69-06 (-)

(ако е налице превишение за §§ 05-00, 06-00)

§§ 07-00 (-) / § 69-07 (-)

(ако е налице превишение за разх. § 07-00)

Записванията по разх. §§ 03-00 - 07-00 се отразяват и по съответния код за дейност от **ЕБК**.

Записвания в края на годината по СБП

Дт с/ка 7595 / Кт с/ка 4955

(ако е налице превишение за разх. § 03-00)

Дт с/ка 7596 / Кт с/ка 4956

(ако е налице превишение за §§ 05-00, 06-00)

Дт с/ка 7597 / Кт с/ка 4957

(ако е налице превишение за разх. § 07-00)

Записванията се отразяват в **отчетна група “БЮДЖЕТИ”**.

57.7.5. В началото на следващата година се взимат обратни счетоводни записвания на тези по т. **57.7.4** в същите размери:

Записвания в началото на следващата година по ЕБК

§ 03-00 (+) / § 69-05 (+)

§§ 05-00, 06-00 (+) / § 69-06 (+)

§§ 07-00 (+) / § 69-07 (+)

Записванията по разх. §§ 03-00 - 07-00 се отразяват и по съответния код за дейност от ЕБК.

Записвания в началото на следващата година по СБП

Дт с/ка 4955 / Кт с/ка 7595

Дт с/ка 4956 / Кт с/ка 7596

Дт с/ка 4957 / Кт с/ка 7597

Записванията се отразяват в отчетна група "БЮДЖЕТИ".

57.7.6. Не се допуска в касовия отчет на даден разпоредител да фигурира превишение по разходни §§ 01-00 и 02-00, освен когато тези превишения произтичат **само** от начислените удържани за годината суми за осигурителни вноски за сметка на осигурените лица от техните начислени, но неплатени към края на годината възнаграждения, отразени в касовия отчет по реда на т. **54**. За тази точка съответните счетоводни записвания се извършват по реда на т.т. **57.7.4** и **57.7.5**, като вместо разходни §§ 03-00 – 07-00 се посочат разходни § 01-00, 02-00. Доколкото практически е трудно да се идентифицират сумите по видове осигурителни вноски допуска се те да се отнесат по §§ 69-xx, сметки 495 и 795 на база на относителния дял на съответната позиция в сбора на отчетените суми по §§ 69-05, 69-06 и 69-07 и съответните им сметки 759 или да се ползва § 69-08/сметка 7598, като сумите се отнесат по една сметка 495 (например с/ка 4955, доколкото относителния дял на вноските за ДОО е най-голям в сравнение с тези за ЗО и ДЗПО).

57.7.7. За случаите по т. **57.7.6**, при представянето на годишния касов отчет, съответният подведомствен разпоредител писмено **декларира** пред горестоящия разпоредител, че превишението е в резултат само на тези начислени осигурителни вноски за сметка на персонала и няма допълнително изплатени суми на персонала над предвидените по уточнен план.

57.7.8. В процеса на обобщаване на годишните касови отчети в системата на първостепенния разпоредител следва да се идентифицират по отделни разпоредители случаите на превишения на отчетените начислени суми над сумите по уточнен план, като информацията за тези превишения по отделни разпоредители, параграфи и суми следва да се поддържа и съхранява при първостепенния разпоредител на хартиен и на технически носител.

57.8. Разпоредбите на т. **57.7** се прилагат и за ИБСФ, като **в допълнение следва да се вземе по едно счетоводно записване** на начислена и касова основа в отчетните групи "Бюджети" и "ИБСФ" в края на отчетната година и в началото на следващата година:

Отчетна група "БЮДЖЕТИ"

1. В края на отчетната година

а) на начислена основа:

Д-т с/ка 7598 / К-т с/ка 4659

б) на касова основа:

трансферен § 69-08 (-) / § 89-03 (+)

1. В началото на следващата година

а) на начислена основа:

Д-т с/ка 4659 / К-т с/ка 7598

б) на касова основа:

§ 89-03 (-) / трансферен § 69-08 (+)

Отчетна група "И Б С Ф"

1. В края на отчетната година

а) на начислена основа:

Д-т с/ка 4659 / К-т с/ка 7598

б) на касова основа:

§ 89-03 (-) / трансферен § 69-08 (+)

1. В началото на следващата година

а) на начислена основа:

Д-т с/ка 7598 / К-т с/ка 4659

б) на касова основа:

трансферен § 69-08 (-) / § 89-03(+)

58. Изискването на § 25, ал. 15 от ЗДБРБ за 2003 г. за свеждане на сумата на текущо предоставяната от ЦБ субсидия и трансферите за поети осигурителни вноски за системата на първостепенния разпоредител до утвърдения размер на субсидията от ЦБ по уточнен план се реализира при следните условия и отчетни процедури:

58.1. Отчетните процедури и свързаните с тях сметки от СБП и параграфи от ЕБК се прилагат

- само от първостепенния разпоредител,
- в края на отчетната година,
- след обобщаването на касовите отчети на подведомствените разпоредители,
- и след като са извършени отчетните процедури по т.т. 54-57.

58.2. След като са обобщени отчетните данни на касова основа за бюджета на цялата система на първостепенния разпоредител е необходимо да се съпостави:

I. сумата по уточнен план за § 31-00 от ЕБК

със

2. сбора на сумите по отчет на §§ 31-00 и 69-00 от ЕБК

58.3. В случай, че сумата на отчетните данни за §§ 31-00 и 69-00 от ЕБК (сума 2. от т. 58.2) надвишава размера на уточнения план за § 31-00 (сума I. от т. 58.2), с размера на превишението първостепенният разпоредител съставя следните счетоводни записвания на касова и начислена основа:

Записване на касова основа по ЕБК в края на отчетната година

§ 69-08 (-) / § 89-02 (+)
(с размера на превишението на сума 2. над сума I. по т. 58.2.)

Записването се включва в отчета за касовото изпълнение на бюджета за отчетната година.

Записване на начислена основа по СБП в края на отчетната година

Дт с/ка 7598 / Кт с/ка 4651
(с размера на превишението на сума 2. над сума I. по т. 58.2.)

Записванията се отразяват в отчетна група "БЮДЖЕТИ".

58.4. В случай, че не е налице превишение на отчетните данни за §§ 31-00 и 69-00 от ЕБК (сума 2. от т. 58.2) над размера на уточнения план за § 31-00 (сума I. от т. 58.2) не се съставят счетоводни записвания нито на касова, нито на начислена основа.

58.5. Възникналият разчет (задължение) към ЦБ в резултат на прилагане на т.т. 58.2 и 58.3 подлежи на уреждане в следващата отчетна година, като в зависимост от начините на уреждане ще се вземат само от първостепенния разпоредител следните счетоводни записвания:

Записване на касова основа по ЕБК през следващата отчетна година

а) Погасяване чрез банков превод
§ 89-02 (-) / § 95-07(+)
(с размера на превода)

б) Прихващане със субсидията от ЦБ
§ 89-02 (-) / § 31-00(+)
(с размера на прихващането)

в) Отписване на задължението към ЦБ не се съставя записване по ЕБК

Записванията а. и б. се включват в касовия отчет на бюджета за следващата година.

Записване на начислена основа по СБП през следващата отчетна година

а) Погасяване чрез банков превод
Дт с/ка 4651 / Кт с/ка 5001
(с размера на превода)

б) Прихващане със субсидията от ЦБ
Дт с/ка 4651 / Кт с/ка 7511
(с размера на прихващането)

в) Отписване на задължението към ЦБ
Дт с/ка 4651 / Кт с/ка 7917

Записванията се отразяват в отчетна група "БЮДЖЕТИ".

59. Последната операция, с която се финализира отчетния процес по прилагането на схемата в системата на първостепенния разпоредител, е **процедурата по отнасяне на салдото на § 69-00 и сметки 759** по съответния параграф и сметка за трансферите между първостепенния разпоредител и ЦБ (виж т. **25**). Тя се извършва при следните условия и счетоводни записвания:

59.1. Отчетните процедури и свързаните с тях сметки от СБП и параграфи от ЕБК се прилагат

- само от първостепенния разпоредител,
- в края на отчетната година,
- след обобщаването на касовите отчети на подведомствените разпоредители,
- след като са извършени отчетните процедури по т.т. **54-57**;
- след като са извършени процедурите и записвания по т.т. **58.2** и **58.3**.
- и преди операциите по **годишното приключване на сметките от раздели 6 и 7 от СБП** със съответните сметки от **гр. 12 и 13 от СБП**.

59.2. Сумата на **отчетните** данни за §§ **69-00** от ЕБК се прехвърля чрез § **69-09** и сметка **7599** по съответния § **31-xx/сметка 7511** въз основа на извършени от първостепенния разпоредител счетоводни записвания на касова и начислена основа, както следва:

**Записване на касова основа по ЕБК
в края на отчетната година**

§ **69-09** (-) / § **31-xx** (+)
(с отчетената до момента сума по §§ **69-05, 69-06, 69-07** и **69-08** в **сборния бюджет** на първостепенния разпоредител)

Записването се включва в отчета за касовото изпълнение на бюджета на първостепенния разпоредител за **отчетната** година.

**Записване на начислена основа по СБП
в края на отчетната година**

Дт с/ка 7599 / Кт с/ка 7511
(с отчетената до момента сума по §§ **69-05, 69-06, 69-07** и **69-08** в **сборния бюджет** на първостепенния разпоредител)

Записването се отразява в **отчетна група "БЮДЖЕТИ"** на датата на записването по ЕБК в същата отчетна година.

59.3. След тези счетоводни записвания сборните крайни салда на § **69-00** и сметки **759** следва да са **нулеви** (виж т. **50.3**).

59.4. Тъй като оборотните ведомости на подведомствените разпоредители се обобщават от първостепенния разпоредител в по-късни срокове от тези за касовите отчети, възможно е в резултат на грешки, обобщените данни на начислена основа за сметки **759** да не са равнени с тези за § **69-00**, в резултат на което сборното крайно салдо на сметки **759** не е занулено преди приключвателните операции. В случай, че не може да бъдат открити и коригирани грешките в разумен срок от време, първостепенният разпоредител следва да вземе съответното корективно записване в **отчетна група "Бюджети"** за **същата отчетна година**, като използват същите сметки по т. **59.2**.

60. При коректното отчитане на операциите по този раздел следва да са налице съответните връзки, зависимостите и равнения между сметките и параграфите, посочени в т. **50**. Предвид на това, в процеса на консолидиране на отчетните данни на начислена и касова основа в системата на първостепенния разпоредител е уместно да се заложат съответните контролни процедури още на стадия на първоначалното регистриране на операциите, както и при междинните нива на обобщаване на данните (особено за реципрочните счетоводни записвания по т. **55**), с оглед евентуалните грешки и неравнения да се отстраняват **преди** крайния стадий на обобщаване на отчетната информация на централно ниво.

VI. Отчитане от министерствата и ведомствата

61. Министерствата и ведомствата за техните бюджети (съставните бюджети на републиканския бюджет) и ИБСФ прилагат **базисния вариант на отчитане по раздел V**, като се имат предвид и разпоредбите на този раздел.

62. За **сметката по чл. 59б, ал. 1 от ЗФВС** се прилагат отчетните процедури за ИБСФ по **раздел V**, като операциите подлежат на отчитане в отчетна група **“Други сметки и дейности”**, а преводите на дължимите осигурителни вноски се насочват към банковата бюджетна сметка на **Министерството на младежта и спорта**. В този случай, равнението, връзките и зависимостите по **т. 50.5 на начислена основа** ще са налице при включване на данните за отчетна група **“Други сметки и дейности”**. Равненията между с/ки 759 и §§ 69-00 по **т. 50.3** биха били налице при отчитане на операциите и наличностите на тази набиращата сметка на касова основа съгласно ЕБК.

63. По отношение на средствата на *Националния фонд*, за целите на прилагане на **§ 25, ал. 8 и 9 от ЗДБРБ за 2003 г.** като отделна ИБСФ се третира *отделната банкова сметка за съответната програма*, а преводите на дължимите осигурителни вноски се насочват към банковата бюджетна сметка на съответния титуляр на тази извънбюджетна сметка. В тази връзка, свързаните с това разчети и реципрочни (огледални) счетоводни записвания се отразяват по бюджета (отчетна група **“Бюджети”**) на съответния титуляр на тази сметка по реда на **т. 55**. Предвид на това, че *Националният фонд* с всички негови сметки се третира като отделна консолидационна единица за целите на отчетността на касова и начислена основа, равненията между отчети групи **“Бюджети”** и ИБСФ по **т. 50.5** не биха били налице в консолидираната отчетност в системата на първостепенния разпоредител при наличието на такива сметки на Националния фонд с отчетени по тях операции на схемата.

64. Разчетите и преводите за дължимите осигурителни вноски на **Фонда за покриване на разходите за приватизация** се отчитат от Агенцията за приватизация по (АП) в отчетни групи **“Бюджети”** и **“ИБСФ”** по общия ред на **т. 55**, като преводите се насочват по **“транзитната сметка”** на АП в БНБ.

65. *Държавен фонд “Земеделие”* централно разчита и превежда дължимите осигурителни вноски по реда на **§ 25, ал. 8 и 9 от ЗДБРБ за 2003 г.** по левовата бюджетна сметка на Министерството на земеделието и горите (МЗГ) в БНБ. МЗГ отразява по бюджета си и в отчетна група **“Бюджети”** произтичащите от това реципрочни разчети и счетоводни записвания по реда на **т. 55**.

66. Превишението на приходите над разходите на *фонд “Тютюн”* по **чл. 4, ал. 4 от ЗДБРБ за 2003 г.** **се взема предвид** при прилагането на отчетните процедури по **т. 58**.

67. Отчитането от *МОН* и *МО* на операциите по **§ 25, ал. 16 от ЗДБРБ за 2003 г.** съответстващи на тези по **т. 58**, се извършва по реда на **раздел X**.

VII. Отчитане от органите на съдебната власт

68. Висшият съдебен съвет и органите на съдебната власт прилагат **базисния вариант на отчитане по раздел V**.

69. Трансферът за *фонд “Съдебни сгради”* и *фонд “Затворни сгради”* по **чл. 2, ал. 1 и 4 от ЗДБРБ за 2003 г.** **не се взема предвид** при прилагането на отчетните процедури по **т. 58**, тъй като не е бюджетно взаимоотношение с ЦБ.

VIII. Отчитане от ДВУ и БАН

70. ДВУ и БАН, прилагат базисния вариант на отчитане по раздел У, без т. 58. За отчетните процедури по т. 59 вместо §§ 31-xx се използва § 32-30 (от ДВУ) и § 32-40 (от БАН), а вместо сметка 7511 се прилага сметка 7522.

71. Отчитането от ДВУ и БАН на операциите по § 25, ал. 16 от ЗДБРБ за 2003 г. съответстващи на тези по т. 58, се извършва по реда на раздел Х.

IX. Отчитане от БНТ и БНР

72. БНТ и БНР прилагат базисния вариант на отчитане по раздел У.

X. Отчитане на операции по § 25, ал. 16 от ЗДБРБ за 2003 г.

73. По реда на този раздел се отчитат от МОН, МО, ДВУ и БАН операциите по § 25, ал. 16 от ЗДБРБ за 2003 г., съответстващи на тези по т. 58, въз основа на следните отчетни процедури:

73.1. Отчетни процедури в ДВУ и БАН:

73.1.1. Отчетните процедури и свързаните с тях сметки от СБП и параграфи от ЕБК се прилагат само на централно ниво в ДВУ и БАН

- в края на отчетната година,
- след обобщаването на касовите отчети на *подведомствените* разпоредители,
- след като са извършени отчетните процедури по т.т. 54-57, и преди представянето на отчета на ДВУ (БАН) в МОН и МО.

73.1.2. След като са обобщени отчетните данни на касова основа за бюджета на цялата система на ДВУ, съответно на БАН, е необходимо да се извърши съпоставка на:

1. сумата по уточнен план за § 32-30 (за БАН § 32-40) от ЕБК

със

2. сбора на сумите по отчет на §§ 32-30 (за БАН § 32-40) и 69-00 от ЕБК.

73.1.3. В случай, че сумата на *отчетните* данни за §§ 32-30 (за БАН § 32-40) и 69-00 от ЕБК (сума 2. от т. 73.1.2) *надвишава* размера на *уточнения* план за § 32-30/§32-40 (сума 1. от т. 73.1.2) с размера на превишението ДВУ (БАН) съставя следните счетоводни записвания на касова и начислена основа:

**Записване на касова основа по ЕБК
в края на отчетната година**

§ 69-08 (-) / § 89-03 (+)
(с размера на превишението на сума 2.
над сума 1. по т. 73.2.)

Записването се включва в отчета за касовото изпълнение на бюджета за отчетната година.

**Записване на начислена основа по СБП
в края на отчетната година**

Дт с/ка 7598 / Кт с/ка 4659
(с размера на превишението на сума 2.
над сума 1. по т. 73.2.)

Записванията се отразяват в отчетна група "БЮДЖЕТИ".

73.1.4. В случай, че *не е налице* превишението на *отчетните* данни за § 32-30 (§ 32-40) и § 69-00 от ЕБК (сума 2. от т. 73.1.2) *над* размера на *уточнения* план за § 32-30/32-40 (сума 1. от т. 73.1.2) *не се съставят* счетоводни записвания нито на касова, нито на начислена основа;

73.1.5. След горепосочените процедури се извършват счетоводните записвания по т. 59 в ДВУ и БАН на *централно ниво*, като операцията на касова основа се включва в техния касов отчет за изпълнението на бюджета, след което годишния отчет за касовото изпълнение се представя в МОН (МО).

73.1.6. В случай, че при представянето на касовия отчет се установи, че отчетеният от ДВУ и БАН размер на касовата субсидия от МОН и МО е неточен, след уточняване на сумата се извършват и съответните корекции в записванията по т.т. **73.1.3** и **73.1.5**;

73.1.7. Възникналият разчет (*задължение*) към бюджета на МОН (МО) в резултат на прилагане на т.т. **73.1.2-73.1.3** подлежи на уреждане в следващата от-четна година, като в зависимост от начините на уреждане, ще се вземат от **ДВУ** и **БАН** на централно ниво следните счетоводни записвания:

Записване на касова основа по ЕБК през следващата отчетна година

- а) Погасяване чрез банков превод**
§ 89-03 (-) / § 95-07(+)
(с размера на превода)
- б) Прихващане със субсидията от МОН (МО)**
§ 89-03 (-) / § 32-30 (за БАН § 32-40) (+)
(с размера на прихващането)
- в) Отписване на задължението**
не се съставя записване по ЕБК

Записвания **а** и **б** се включват в касовия отчет на бюджета на ДВУ/БАН за следващата година

Записване на начислена основа по СБП през следващата отчетна година

- а) Погасяване чрез банков превод**
Дт с/ка 4659 / Кт с/ка 5001 (5013)
(с размера на превода)
- б) Прихващане със субсидията от МОН (МО)**
Дт с/ка 4659 / Кт с/ка 7522
(с размера на прихващането)
- в) Отписване на задължението**
Дт с/ка 4659 / Кт с/ка 7917

Записванията се отразяват в отчетна група **“БЮДЖЕТИ”**.

73.2. Отчетни процедури в МОН и МО:

73.2.1. След представяне на касовите отчети на ДВУ и БАН и равняването на отчетните данни за размера на касовата субсидия, с размера на установеното по реда на т. **73.1** превишение в **МОН** (**МО**) се взимат следните записвания:

Записване на касова основа по ЕБК в края на отчетната година

§ 89-03(-) / § 69-08 (+)
(с размера на превишението)

Записването се включва в отчета за касовото изпълнение на бюджета за отчетната година.

Записване на начислена основа по СБП в края на отчетната година

Дт с/ка 4659 / Кт с/ка 7598
(с размера на превишението)

Записванията се отразяват в отчетна група **“БЮДЖЕТИ”**.

73.2.3. Възникналият разчет (*вземане*) от бюджета на ДВУ (БАН) подлежи на уреждане в следващата отчетна година, като в зависимост от начините на уреждане, от **МОН** и **МО** ще се вземат следните счетоводни записвания:

Записване на касова основа по ЕБК през следващата отчетна година

- а) Погасяване чрез банков превод**
§ 95-07 (-) / § 89-03 (+)
(с размера на превода)
- б) Прихващане със субсидията за ДВУ / БАН**
§§ 32-10, § 32-20 (-) / § 89-03 (+)
(с размера на прихващането)
- в) Отписване на вземането**
не се съставя записване по ЕБК

Записвания **а** и **б** се включват в касовия отчет на бюджета на МОН/МО за следващата година

Записване на начислена основа по СБП през следващата отчетна година

- а) Погасяване чрез банков превод**
Дт с/ка 5001 / Кт с/ка 4659
(с размера на превода)
- б) Прихващане със субсидията за ДВУ / БАН**
Дт с/ка 7588 / Кт с/ка 4659
(с размера на прихващането)
- в) Отписване на вземането**
Дт с/ка 6917/ Кт с/ка 4659

Записванията се отразяват в отчетна група **“БЮДЖЕТИ”**.

74. По отношение на **МОН и МО** е необходимо да се състави още *по едно счетоводно записване* на касова и начислена основа, *преди* предприемането на процедурата по т. **59** с оглед *равняването* в крайна сметка на окончателните отчетни данни за §§ 32-10 и 32-20 и сметка 7588 в **МОН и МО** с окончателните отчетни данни за §§ 32-30 и 32-40 и сметка 7522 в **ДВУ и БАН** (тези позиции следва да са огледално отразени в отчетността на МОН, МО, ДВУ и БАН). В тази връзка, в края на отчетната година в МОН и МО се съставят следните счетоводни записвания на касова и начислена основа със съответната сума:

Записване в МОН и МО на касова основа по ЕБК в края на отчетната година

§§ 32-10, 32-20 (-) / § 69-08 (+)
(след тази операция окончателните данни за §§ 32-10, 32-20 в МОН и МО следва да са *огледално равни* на окончателните данни за §§ 32-30, 32-40 в ДВУ и БАН)

Записването се включва в отчета за касовото изпълнение на бюджета на **МОН и МО** за *отчетната* година.

Записване в МОН и МО на начислена основа по СБП в края на отчетната година

Дт с/ка 7588 / Кт с/ка 7598
(след тази операция окончателното салдо на сметка 7588 в МОН и МО следва да е *огледално равно* на окончателното салдо на сметка 7522 в ДВУ и БАН)

Записването се отразява в отчетна група **“БЮДЖЕТИ”** на датата на записването по ЕБК в същата отчетна година.

75. След извършването на операциите по т. **74**, **МОН и МО** прилагат процедурите по т.т. **58** и **59**.

76. По отношение на консолидираната отчетност на МОН и МО съответните равнения по т. **50.5** за сметка 4659 и § 89-03 между отчетни групи **“Бюджети”** и **“ИБСФ”** ще са налице при обобщаването на отчетните данни на МОН и МО с данните на съответните ДВУ и БАН.

XI. Отчитане от НОИ и НЗОК

77. **НОИ и НЗОК не прилагат** базисния вариант по раздел **V**, освен т. **55**, която ще се прилага от НЗОК ако има ИБСФ с разходи за осигурителни вноски.

78. Отчитането на *разходите за осигурителни вноски* по бюджетите на НОИ и НЗОК се извършва при следните отчетни процедури:

78.1. Отчитане от **НОИ** на *разходите за осигурителни вноски*:

78.1.1. разходи за осигурителни вноски за **ДОО** по бюджета на **НОИ**:

Записване на начислена основа по СБП в НОИ и РУСО за отчетния период

- а) вноски за ДОО за сметка на НОИ/РУСО*
Д-т с/ка 6051 / К-т с/ка 7011
- б) вноски за ДОО за сметка на персонала*
Д-т с/ки 604 (421,422,489) / К-т с/ка 7011

Записванията се отразяват от НОИ и РУСО в отчетна група **“БЮДЖЕТИ”**.

Записване на касова основа по ЕБК в НОИ и РУСО за отчетния период

- а) вноски за ДОО за сметка на НОИ/РУСО*
разходен § 03-00 (+) / приходен § 08-01 (+)
- б) вноски за ДОО за сметка на персонала*
разходни §§ 01-00, 02-00 (+) / пр. § 08-02 (+)

Записванията *а* и *б* се включват в касовия отчет на бюджета на **НОИ** за отчетния период

78.1.2. разходи за осигурителни вноски за **ЗО** по бюджета на **НОИ**:

Записване на начислена основа по СБП в НОИ и РУСО

- а) вноски за ЗО за сметка на НОИ/РУСО*
Д-т с/ки 6052, 6059 / К-т с/ка 4566
- б) вноски за ЗО за сметка на персонала*
Д-т с/ки 604 (421,422,489) / К-т с/ка 4566

Записване на касова основа по ЕБК в НОИ и РУСО

- а) вноски за ЗО за сметка на НОИ/РУСО*
разходни §§ 05-00, 06-00 (+) / § 89-03 (+)
- б) вноски за ЗО за сметка на персонала*
разходни §§ 01-00, 02-00 (+) / § 89-03 (+)

**Записване на начислена основа по СБП
в НОИ и РУСО (продължение)**

**в) прехвърляне на разчети по с/ка 4566
от РУСО към НОИ**

1

Д-т с/ка 4566 / К-т с/ка 4500
(записване в РУСО)

2

Д-т с/ка 4500 / К-т с/ка 4566
(записване в НОИ)

г) превод от НОИ по с/ка на НЗОК в БНБ

Д-т с/ка 4566 / К-т с/ка 5001
(записването се съставя само в НОИ)

**Записване на касова основа по ЕБК
в НОИ и РУСО (продължение)**

**в) прехвърляне на разчети по с/ка 4566
от РУСО към НОИ**

първи вариант:

няма записване по ЕБК в НОИ и РУСО

втори вариант:

§ 89-03(-) / § 61-09 (+) (записване в РУСО)

§ 61-09 (-) / § 89-03 (+) (записване в НОИ)

г) превод от НОИ по с/ка на НЗОК в БНБ

§ 89-03 (-) / § 95-07 (+)
(записването се съставя само в НОИ)

78.1.3. разходи за осигурителни вноски за ДЗПО по бюджета на НОИ:

**Записване на начислена основа по СБП
в НОИ и РУСО**

а) вноски за ДЗПО за сметка на НОИ/РУСО

Д-т с/ка 6055 / К-т с/ка 4557

б) вноски за ДЗПО за сметка на персонала

Д-т с/ки 604 (421,422,489) / К-т с/ка 4557

**в) прехвърляне на разчети по с/ка 4557 от
РУСО към НОИ**

1

Д-т с/ка 4557 / К-т с/ка 4500
(записване в РУСО)

2

Д-т с/ка 4500 / К-т с/ка 4557
(записване в НОИ)

г) превод по с/ка на НОИ за ДЗПО в БНБ

Д-т с/ка 4557 / К-т с/ка 5001
(записването се съставя само в НОИ)

**Записване на касова основа по ЕБК
в НОИ и РУСО**

а) вноски за ДЗПО за сметка на НОИ/РУСО

разходен §§ 07-00 (+) / § 93-10 (+)

б) вноски за ДЗПО за сметка на персонала

разходни §§ 01-00, 02-00 (+) / § 93-10 (+)

**в) прехвърляне на разчети по с/ка 4557 от
РУСО към НОИ**

първи вариант:

няма записване по ЕБК в НОИ и РУСО

втори вариант:

§ 93-10 (-) / § 61-09 (+) (записване в РУСО)

§ 61-09 (-) / § 93-10 (+) (записване в НОИ)

г) превод по с/ка на НОИ за ДЗПО в БНБ

§ 93-10 (-) / § 95-07 (+)
(записването се съставя само в НОИ)

78.1.4. Операциите на касова основа по т. **78.1.1** са обусловени от факта, че тези разходи представляват едновременно и приходи от вноски за ДОО. Тези операции не подлежат на елиминиране нито на начислена, нито на касова основа, (виж т. 134 от *“Ръководството по прилагане на СБП” (РПСБП)*, публикувано в изданието на МФ – списание *“Бюджетът”* – бр. 3/2001 г.);

78.1.5. По отношение на счетоводните записвания на касова основа по б.б. “а” и “б” на т.т. **78.1.2-78.1.3** следва да се има предвид, че тези суми се отразяват в касовия отчет в същия отчетен период, в който са начислени тези разходи, независимо дали е налице плащане. В тази връзка и в съответствие с т. 134 от *РПСБП*, тези начисления се реструктурират в касовия отчет за отчетни цели като два едновременни касови потока с равни суми - изходящ (разходи за персонал) и входящ (постъпили суми за разчитане/превеждане);

78.1.6. За целите на месечните и тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджета на НЗОК, в рамките на сроковете за тяхното изготвяне, НОИ предоставя на НЗОК информация за записванията по т. **78.1.2 – б.б. “а” и “б”**, за включване на тези суми в касовия отчет и обратната ведомост на НЗОК за съответния период като приходи от осигурителни вноски и разчети.

78.2. Отчитане от **НЗОК** на *разходите* за осигурителни вноски:

78.2.1. разходи за осигурителни вноски за **ДОО** по бюджета на **НЗОК**:

Записване на начислена основа по СБП в НЗОК и РЗОК

а) вноски за ДОО за сметка на НЗОК/РЗОК

Д-т с/ка 6051 / К-т с/ка 4555

б) вноски за ДОО за сметка на персонала

Д-т с/ки 604 (421,422,489) / К-т с/ка 4555

в) прехвърляне на разчети по с/ка 4555 от РЗОК към НЗОК

1

Д-т с/ка 4555 / К-т с/ка 4500
(записване в РЗОК)

2

Д-т с/ка 4500 / К-т с/ка 4555
(записване в НЗОК)

з) превод по с/ка на НОИ за ДОО в БНБ

Д-т с/ка 4555 / К-т с/ка 5001
(записването се съставя само в НЗОК)

Записване на касова основа по ЕБК в НЗОК и РЗОК

а) вноски за ДОО за сметка на НЗОК/РЗОК

разходен § 03-00 (+) / § 89-03 (+)

б) вноски за ДОО за сметка на персонала

разходни §§ 01-00, 02-00 (+) / § 89-03 (+)

в) прехвърляне на разчети по с/ка 4555 от РЗОК към НЗОК

първи вариант:

няма записване по ЕБК в НЗОК и РЗОК

втори вариант:

§ 89-03 (-) / § 61-09 (+) (записване в РЗОК)

§ 61-09 (-) / § 89-03 (+) (записване в НЗОК)

з) превод по с/ка на НОИ за ДОО в БНБ

§ 89-30 (-) / § 95-07 (+)
(записването се съставя само в НЗОК)

78.2.2. разходи за осигурителни вноски за **ЗО** по бюджета на **НЗОК**:

Записване на начислена основа по СБП в НЗОК и РЗОК за отчетния период

а) вноски за ЗО за сметка на НЗОК/РЗОК

Д-т с/ка 6052 / К-т с/ка 7011

б) вноски за ЗО за сметка на персонала

Д-т с/ки 604 (421,422,489) / К-т с/ка 7011

Записванията се отразяват от НЗОК и РЗОК в отчетна група "БЮДЖЕТИ".

Записване на касова основа по ЕБК в НЗОК и РЗОК за отчетния период

а) вноски за ЗО за сметка на НЗОК/РЗОК

разходен § 05-00 (+) / приходен § 10-01 (+)

б) вноски за ЗО за сметка на персонала

разходни §§ 01-00, 02-00 (+) / пр. § 10-02 (+)

Записвания **а** и **б** се включват в касовия отчет на бюджета на НЗОК за отчетния период

78.2.3. разходи за осигурителни вноски за **ДЗПО** по бюджета на **НЗОК**:

Записване на начислена основа по СБП в НЗОК и РЗОК

Записванията са идентични на тези по т. 78.1.3.

Записване на касова основа по ЕБК в НЗОК и РЗОК

Записванията са идентични на тези по т. 78.1.3.

78.2.4. За операциите на касова основа по т. 78.2.2 важи изложеното по-горе в т. 78.1.4;

78.2.5. По отношение на счетоводните записвания на касова основа по б.б. "а" и "б" на т.т. 78.2.1 и 78.2.3 важи изложеното по-горе в т. 78.1.5;

78.2.6. За целите на месечните и тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджета на НОИ, в рамките на сроковете за тяхното изготвяне НЗОК предоставя на НОИ информация за записванията по т. 78.2.1 – б.б. "а" и "б", за включване на тези суми в касовия отчет и оборотната ведомост на НОИ за съответния период като приходи от осигурителни вноски и разчети.

78.3. По отношение на отчитането разходите, приходите и разчетите за наказателните лихви съгласно § 25, ал. 19 от ЗДБРБ за 2003 г. за непреведени осигурителни вноски *в сроковете* по § 25, ал. 13 и § 26, ал. 4 от този закон, НОИ и НЗОК ползват приложимите за тях сметки и параграфи по т. 55.5.

79. Отчитането на приходите от осигурителни вноски по бюджетите на **НОИ и НЗОК** се извършва, като се има предвид следното:

79.1. Приходите от осигурителни вноски (без тези на бюджетните предприятия, включени в схемата) се отчитат от НОИ и НЗОК по досегашния ред.

79.2. Приходите от осигурителни вноски от бюджетните предприятия (без общините, НЗОК и НОИ), които са обект на разчитане и превеждане от ЦБ съгласно § 25, ал. 5 и 6 и § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г., се отчитат за съответния период (тримесечно и годишно) въз основа на следните процедури:

79.2.1. Приходите от вноските за **ДОО и ЗО** се отразяват от НОИ и НЗОК въз основа на консолидираните данни от тримесечните и годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, и друга допълнителна информация на бюджетните предприятия. В резултат на тези данни, НОИ и НЗОК съставят следните счетоводни записвания:

Записване на начислена основа по СБП в НОИ и НЗОК за отчетния период

- а) Записване в НОИ за вноските за ДОО**
Д-т с/ка 4555 / К-т с/ка 7011
- б) Записване в НОИ за вноските за УПФ**
Д-т с/ка 4555 / К-т с/ка 7011
- в) Записване в НЗОК за вноските за ЗО**
Д-т с/ка 4566 / К-т с/ка 7011

Записванията се отразяват от НОИ и НЗОК в отчетна група "Бюджети", като вноските за УПФ се отразяват от НОИ отч. група "ИБСФ".

Записване на касова основа по ЕБК в НОИ и НЗОК за отчетния период

- а) Записване в НОИ за вноските за ДОО**
§ 89-01 (-) / приходни §§ 08-xx (+)
- б) Записване в НОИ за вноските за УПФ**
§ 89-01 (-) / приходен §§ 08-01 (+)
- в) Записване в НЗОК за вноските за ЗО**
§ 89-01 (-) / приходни §§ 10-xx (+)

Записванията се включват в касовите отчети на НОИ и НЗОК за отчетния период.

79.2.2. Отчитането на сумите по ревизионните актове за начет по чл. 110 от КЗОО се извършва при спазване и на изискванията на т.т. **85** и **86**.

79.2.3. За разчетите с ЦБ по вноските за **ДЗПО** НОИ не извършва счетоводни записвания на касова основа.

79.3. Приходите от осигурителни вноски за ДОО и ЗО, които представляват едновременно и разходи по бюджета на НОИ и НЗОК (вноските по § 25, ал. 13 от ЗДБРБ за 2003 г.) се отчитат както следва:

79.3.1. Приходите от вноски за **ДОО за сметка на бюджета на НОИ** се отчитат по реда на т. **78.1.1**.

79.3.2. Приходите от вноски за **ЗО за сметка на бюджета на НЗОК** се отчитат по реда на т. **78.2.2**.

79.3.3. Приходите от вноски за **ДОО за сметка на бюджета на НЗОК** се отчитат от **НОИ** въз основа на предоставена от **НЗОК** информация по реда на т. **78.2.6**, като се съставят счетоводните записвания за съответния отчетен период (периода на отразяване на тези суми като разходи по бюджета на НЗОК):

Записване на начислена основа по СБП в НОИ за вноските за ДОО на НЗОК

Д-т с/ка 4555 / К-т с/ка 7011

Записване на касова основа по ЕБК в НОИ за вноските за ДОО от НЗОК

§ 89-03 (-) / приходни §§ 08-xx (+)

79.3.4. Приходите от вноски за **ЗО за сметка на бюджета на НОИ** се отчитат от **НЗОК** въз основа на предоставена от **НОИ** информация по реда на т. **78.1.6**, като се съставят счетоводните записвания за съответния отчетен период (периода на отразяване на тези суми като разходи по бюджета на НОИ):

Записване на начислена основа по СБП в НЗОК за вноските за ЗО на НОИ

Д-т с/ка 4566 / К-т с/ка 7011

Записване на касова основа по ЕБК в НЗОК за вноските за ЗО на НОИ

§ 89-03 (-) / приходни §§ 10-xx (+)

80. Отчитането на преводите по реда § 25, ал. 5 и 6 и § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г. се извършва чрез използване на *сметки 4555 и 4557 и § 89-01 (от НОИ)*, и *сметка 4566 и § 89-01 (от НЗОК)*, като в случай на *прихващане* при годишното изравняване със субсидия от ЦБ, тези сметки и параграфи ще кореспондират със *с/ка 7511* и съответния § 31-хх.

ХII. Отчетност за Централния бюджет и отразяване и отразяване в консолидираната фискална програма

81. Преводите по реда § 25, ал. 5 и 6 и § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г. се отразяват в отчетността на ЦБ на касова основа по *§ 89-01 от ЕБК*, като в случай на *прихващане* при годишното изравняване със субсидия от ЦБ, *§ 89-01 от ЕБК* ще кореспондира със съответния § 30-хх

82. Отчетените от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) суми по § 69-00 и § 89-02 се отразяват *огледално* в отчетността на ЦБ на касова основа. Това отчитане се извършва *тримесечно и годишно, след* консолидиране от МФ на касовите отчети на бюджетните предприятия, като отразяването на сумите по §§ 69-05, 69-06 и 69-07 се извършва чрез кореспонденция с § 89-01. Тези операции се отразяват директно в отчета на консолидираната фискална програма (в данните за ЦБ) за съответния период без да намират отражение по банковите сметки/БИН 7301 и 6301 на ЦБ в БНБ, като сумите по § 69-00 на ДВУ и БАН се отразяват огледално и в данните за бюджетите на министерствата и ведомствата за трансферите от ЦБ (+) и трансферите за ДВУ и БАН (-).

83. В края на годината, сумите по § 30-00 на ЦБ следва да са *огледано равни* на сумите по §§ 31-хх на разпоредителите с бюджетни кредити, а в случай на прилагане на разпоредбата на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г. следва да е налице *равнение* на § 60-01 на *съответната ИБСФ* с § 60-02 на ЦБ.

ХIII. Отчетност за грешки и корекции на разходите за осигурителни вноски и ревизионните актове за начет по чл. 110 от КЗОО

84. За отчитането на грешки, корекции и ревизионните актове за начет от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) да се има предвид следното:

84.1. За целите на прилагане на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г., *неотчетени* или *недекларирани* пред НОИ осигурителни вноски от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) се считат за невнесени за съответния разпоредител по реда на §§ 25, ал. 5-7 и § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г.;

84.2. Установени в следствие грешки и корекции в сумите на отчетените разходи за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и осигурените лица (включително и за минали отчетни периоди) се отразяват по реда, предвиден за тези разходи за съответния разпоредител, сметка и фонд. Когато грешката се изразява в отчетени разходи в по-голям размер от реалния, се взима *“червено”* сторнировъчно записване или обратна статия (*“черно сторно”*);

84.3. Сумите по **ревизионните актове за начет по чл. 110 от КЗОО** за осигурителни вноски се отчитат от бюджетните предприятия **само, когато те не са били начислени в счетоводството на бюджетното предприятие**. Начисляването на тези суми следва да се извърши в рамките на месеца, в който е издадено разпореждането по **чл. 110, ал. 3 от КЗОО**;

84.4. В случай, че в следствие разпореждането се обжалва и бъде отменено, следва да се състави корективно записване, обратно на взетото (включително и ако отмяната на акта се извърши през следваща отчетна година);

84.5. Когато в резултат на начисляването на разходите за осигурителни вноски от минали периоди по реда на т. **84.3** се превиши размера на бюджетния кредит, се прилага общия ред на т. **57**. По изключение, допуска се текущо през годината тези разходи да се отчетат като отсрочен трансфер за съответния разпоредител, след изрично писмено съгласие от МФ и уточняване на сумата, която да се отрази като отсрочен трансфер, въз основа на писмено искане от съответния първостепенен разпоредител;

84.6. Предвид разпоредбата на § 25, ал.21 от ЗДБРБ за 2003г., разчетите към 30.06.2003 г. за осигурителните вноски (включително лихвите) на бюджетните предприятия (без общините) към тази дата се уреждат, погасяват и отчитат по предвидените в раздели **V-XI** отчетни и платежни процедури за съответните бюджети, сметки и фондове и съгласно отчетните процедури по р-л **XVI**.

85. По отношение на ревизионните актове за начет по чл. 110 от КЗОО, издадени срещу бюджетните предприятия (без НЗОК и общините) за осигурителни вноски, **НОИ** прилага следните отчетни процедури:

85.1. Подлежат на задбалансово отчитане от съответните РУСО чрез сметка 9289 от СБП само установените с ревизионните актове за начет суми на осигурителни вноски, *недекларирани* от тези бюджетни предприятия по реда на Инструкция № 1 на НОИ от 2000 г. За целта, към тази сметка се откриват три подсметки за отчитането на сумите по тези ревизионни актове – по една подсметка за вноските за ДОО, ЗО и ДЗПО;

85.2. Сметките по т. **85.1** се *дебитират* текущо през годината със съответните суми при издаването на разпореждането по чл. 110, ал. 3 от КЗОО срещу *кредитиране* на с/ка 9981 Сметките по т. **85.1** се *кредитират срещу дебитиране* на с/ка 9981, в случаите, когато *разпореждането бъде отхвърлено* след обжалване по съответния ред и когато за тези суми съответното бюджетно предприятие подаде декларации съгласно Инструкция № 1/2000 г. на НОИ;

85.3. Отчетените към края на годината суми по тези три сметки се *вземат предвид* при извършването на годишното изравняване по реда на § 25, ал. 7 от ЗДБРБ за 2003 г.;

85.4. С размера на отчетените към края на годината салда на съответната сметка по т. **85.1** за вноските за ДОО по ревизионни актове за начет в консолидираната отчетност на НОИ се съставя за отчетната година *преди* операциите по годишното приключване на сметките от раздели 6 и 7 счетоводно записване само на начислена основа:

Дт с/ка 4555 / Кт с/ка 7011.

(ако салдото на сметката по т. **85.1** е *кредитно*, се съставя *обратно* счетоводно записване).

85.5. За отчетените към края на годината салда на съответната сметка по т. **85.1** за вноските за ЗО по ревизионни актове за начет, НОИ уведомява НЗОК.

85.6. В края на отчетната година, след изготвянето на оборотната ведомост, *салдата на сметките по т. 85.1 се приключват* чрез кореспонденция със с/ка 9981, в резултат на което, за следващата отчетна година тези сметки се откриват с нулеви салда.

86. Въз основа на предоставената от НОИ информация по реда на т. **85.5** **НЗОК** съставя за отчетната година *преди* операциите по годишното приключване на сметките от раздели 6 и 7 счетоводно записване само на начислена основа:

Дт с/ка 4566 / Кт с/ка 7011

(ако салдото на сметката по т. **85.1** е *кредитно*, се съставя *обратно* счетоводно записване).

XIV. Отчитане на разходите за осигурителни вноски от общините

87. Разходите за осигурителни вноски и свързаните с тях разчети и преводи се извършват от **общините по досегашния ред**.

XV. Отчитане при преобразуване на бюджетни предприятия

88. При преобразуване на включените в схемата бюджетни предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) е необходимо да се има предвид следното:

88.1. Отчетените и декларираните пред НОИ осигурителни вноски към датата на преобразуване на бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините), за целите на прилагане на § 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г. се считат за внесени;

88.2. Когато *подведомствен разпоредител, включен в схемата*, преминава към *друг първостепенен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК), не се извършват допълнителни счетоводни записвания по сметки 759, 465, 495 и §§ 69-00 и 89-00, освен за прехвърляне на салдата на сметки 4659 и 495 чрез съответните сметки от гр. 76;

88.3. Когато *подведомствен разпоредител, включен в схемата*, преминава към *друг първостепенен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК) *чрез прехвърляне на приходи, разходи и бюджети със задна дата*, се процедира по общия ред на сторниране в консолидираната отчетност на досегашния първостепенен разпоредител и включване на данните в консолидираната отчетност на първостепенния разпоредител, към когото преминава бюджетното предприятие;

88.4. Когато *подведомствен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК) преминава към *друг първостепенен разпоредител, невключен в схемата*, салдата по сметки 495 се отписват със сметка 7990, а салдата по сметка 4659 се отписват/прехвърлят чрез съответните сметки от гр. 76. В консолидираната отчетност на *първостепенния разпоредител, невключен в схемата*, салдата по сметка 4659 се прекласифицират и отразяват по съответните сметки за разчети между бюджети и извънбюджетни сметки и фондове от гр. 45 от СБП.

88.5. Когато *подведомствен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК), преминава към *друг първостепенен разпоредител, невключен в схемата*, *чрез прехвърляне на приходи, разходи и бюджети със задна дата*, се процедира по общия ред на сторниране на приходите, разходите и операциите в консолидираната отчетност на *досегашния първостепенен разпоредител*, като за салдата на сметки 4659 и 495 важи изложеното в т. **88.4**. В консолидираната отчетност на *първостепенния разпоредител, невключен в схемата*, към когото преминава бюджетното предприятие, сумите по с/ки 759 и § 69-00 се отнасят към сметките и параграфите за трансфери от/за ЦБ, а сумите по § 89-03 – към § 93-39;

88.6. Когато *подведомствен разпоредител, невключен в схемата*, или *небюджетно предприятие* преминава към *първостепенен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК), се прилагат съответните преходни отчетни процедури по **раздел XVI**;

88.7. Когато *подведомствен разпоредител, включен в схемата* (без НОИ и НЗОК), се преобразува в *небюджетно предприятие* са приложими съответните разпоредби на т. **88.4**, за консолидираната отчетност на досегашния първостепенен разпоредител, доколкото не са налице обстоятелства, налагащи друго;

88.8. За всички други непосочени преобразувания могат да се ползват гореизложените разпоредбите (доколкото са уместни за съответния случай), като конкретните отчетни процедури ще зависят от обстоятелствата по преобразуването и начина участие на съответното бюджетно предприятие в схемата.

XVI. Преходни отчетни процедури

89. Въз връзка с изискването на § 25, ал. 21 от ЗДБРБ за 2003 г., сумите на съществуващите към 30.06.2003 г. разчети за осигурителни вноски на бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) се прехвърлят както следва:

89.1. Салдата към 30.06.2003 г. по сметки 4555, 4557 и 4566, освен в случаите по т.т. 89.4 и 89.6 се прехвърлят след 01.07.2003 г., но не по-късно от 31.08.2003 г., по съответните сметки 7595, 7596 и 7597, като операцията се отразява и в отчетността на касова основа по съответните разходни §§ 01-00 – 07-00 в кореспонденция с §§ 69-05, 69-06, 69-07. По отношение на ИБСФ, в допълнение на тази операция, тези суми се отразяват в отчетни групи “Бюджети” и “ИБСФ” по реда на т. 55.3 (счетоводни записвания – 3 – по б. б. “а” и “б” на т. 55.3);

89.2. Разпоредбите на т. 89.1 се прилагат и в случаите, когато разчетите към 30.06.2003 г. за вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО са отчетени по други сметки (например неударжани осигурителни вноски за сметка на персонала, съдържащи се в салдото на с/ка 4211);

89.3. В случай, че след 01.07.2003 г. се установи, че има неосчетоводени към 30.06.2003 г. суми по актове за начет и разпореждания по чл. 110, ал. 3 от КЗОО за невнесени осигурителни вноски, те следва да се осчетоводят не по-късно от 31.08.2003 г., по реда на т. 54 и 55.3;

89.4. Разпоредбите на т.т. 89.1 – 89.3 не се отнасят за случаите, когато са инициирани до 30.06.2003 г. (включително) платежни нареждания за внасяне на тези осигурителни вноски и банковият превод е извършен след 01.07.2003 г. Тези преводи се осчетоводяват по досегашния ред;

89.5. В обхвата на прилагане на § 25, ал. 21 от ЗДБРБ за 2003 г. се включва и дължимата към 30.06.2003 г. наказателна лихва (в размер на законната лихва) за невнесените и просрочени към тази дата вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО. В тази връзка, към 30.06.2003 г. следва да е осчетоводена припадащата се до тази дата законна лихва за невнесените осигурителни вноски;

89.6. В случай, че в салдата към 30.06.2003 г. на сметки 4555, 4557 и 4566 се съдържат и начислени суми на наказателна лихва по ревизионни актове за начет по чл. 110 от КЗОО за невнесени осигурителни вноски, и лихвата не е преведена в случаите по т. 89.4, сумите се прехвърлят след 01.07.2003 г., но не по-късно от 31.08.2003 г., както следва:

89.6.1. за отчетна група “Бюджети” – припадащите се лихви за вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО се отнасят по кредита на съответните сметки 7595, 7596 и 7597, а на касова основа тези суми се отразяват едновременно по разходен § 10-92 (+) и съответните трансферни §§ 69-05, 69-06, 69-07 (+);

89.6.2. за отчетна група “ИБСФ” – сумата се отнася по кредита на сметка 4659, като се взимат и две записвания : $\text{разх. § 10-92 (+) / §§ 69-05 - 69-07 (+)}$ и $\text{§ 69-08 (-) / § 89-03 (+)}$. Едновременно с това в отчетна група “Бюджети”, се съставят статия Дт с/ка 4659 / Кт 7598 и записване § 89-03 (-) / § 69-08 (+);

89.7. Аналогично се процедира и в случаите, когато наказателната лихва е начислена по други разчетни сметки;

89.8. В случай, че към 30.06.2003 г. не е осчетоводена лихвата, следва да се изчисли само припадащата се сума на законната лихва до 30.06.2003 г. като се вземат следните счетоводни записвания:

89.8.1. за отчетна група “Бюджети” – припадащите се лихви за вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО се отнасят по дебита на с/ка 6271 срещу кредитиране на съответните сметки 7595, 7596 и 7597, а на касова основа тези суми се отразяват по разходен § 10-92 (+) и съответните §§ 69-05, 69-06, 69-07 (+);

89.8.2. за отчетна група “ИБСФ” се прилагат записванията по т. **89.8.1** и записванията **Дт с/ка 7598 /Кт с/ка 4659** и **§ 69-08 (-) / 89-03 (+)**. Едновременно с това, в отчетна група “Бюджети” със същите суми се взимат записванията **Дт с/ка 4659 /Кт 7598** и записване **§ 89-03 (-) /§ 69-08 (+)**;

89.9. След 30.06.2003 г. отчетените суми за лихви за ИБСФ по реда на т.т. **89.6.2** и **89.8.2** следва да се преведат по съответния бюджет, като тези преводи се отчитат в отчетни групи “ИБСФ” и “Бюджети” чрез използването на сметка 4659 и § 89-03.

90. РУСО отчита по сметките по т. **85.1** само установените *недекларирани* суми по ревизионните актове за начет по чл. 110 от КЗОО от бюджетните предприятия (без НЗОК и общините), *останали непогасени към 30.06.2003 г.*, като по тези сметки отразява и *припадащата се лихва към 30.06.2003 г.*

XVII. Допълнителни изисквания за отчитане на разходите за вноските към Учителския пенсионен фонд

91. Разпоредителите с бюджетни кредити (без НОИ, НЗОК и общините) които начисляват **разходи за осигурителни вноски за УПФ** организират аналитична отчетност за тези разходи **към сметка 6051 и § 03-00**. Първостепенният разпоредител предоставя тримесечно и информация за отчетените разходи за вноски за УПФ, като редът и начинът ще бъдат регламентирани допълнително в съответните указания на МФ за изготвяне и представяне на тримесечните /годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета и ИБСФ.

XVIII. Промяна в ЕБК за 2003 г. и макети на отчети и заявки

92. *Разходен § 08-00* се пренаименова на **§ 08-00 “Вноски за доброволно осигуряване и за чуждестранни пенсионни фондове и схеми за сметка на осигурителя”**. В тази връзка, по **разходни §§ 03-00 – 07-00** следва да се отчитат само задължителните осигурителни вноски за сметка на осигурителя съгласно **КЗОО** (вноските за ДОО, УПФ и ДЗПО) и **ЗЗО** (здравно-осигурителните вноски). В случай, че по **разходни §§ 03-00 – 07-00** има отчетени суми за вноски за чуждестранни пенсионни фондове и схеми, те да се прехвърлят по § 08-00, като при необходимост се извърши съответната корекция по бюджета на разпоредителя.

93. В макета на **месечния касов отчет** (макета съгласно писмо на МФ **БДС № 02/2003**) в раздел III-V се добавя нов **ред 3. “Трансфери за поети осигурителни вноски”**, като по него следва да се отчитат сумите по **§ 69-00**. Променения макет на месечния отчет ще бъде предоставен допълнително. Отчетните данни към 30.06.2003 г. се представят по досегашния макет.

94. Във връзка с прилагането на §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003 г., с писмо на МФ ДР № 01/17.06.2003 г. е извършена промяна в **макета на заявките за отпускане на субсидии/лимита**.

XIX. Процедури по отпускането на трансфери и лимити в СЕБРА

95. При отпускането на трансферите и лимитите в СЕБРА за бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) за съответния период **се приспада очаквания размер на разходите по техните бюджети за осигурителните вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО** (за сметка на осигурителя и осигурените лица), т.е. **касовите трансфери/лимита в СЕБРА** (включително и на подведомствените разпоредители) **се определят в размери, покриващи останалите плащания**.

96. По отношение на разпоредителите с бюджетни кредити, които не са включени в СЕБРА и не са титуляри на сметки, по които се залага лимит, *се приспада* и очаквания размер на *разходите за осигурителни вноски на техните ИБСФ* (доколкото за ИБСФ не се прилага разпоредбата на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г.).

97. При определянето на **лимита в СЕБРА на МОН и МО** *се приспада* и **очаквания размер на осигурителните вноски на ДВУ и БАН** за съответния период. За тази цел, ДВУ и БАН следва да предоставят тази информация на МОН, съответно МО.

98. В тази връзка, в процеса на представяне на заявките за лимити/трансфери от подведомствените към горестоящите разпоредители следва да се идентифицират сумите на *очакваните за съответния период разходи за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и осигурените лица*, които се посочват като **отделни позиции - вноски за ДОО (в т.ч. на отделен ред УПФ), ЗО и ДЗПО**.

99. По отношение на идентифицирането на *очакваните разходи за осигурителни вноски за сметка на осигурените лица (персонала)* съответните разпоредители следва да приложат такива аналитични процедури, които да осигурят определянето на тези суми със задоволителна точност. Така например, сумата на тези разходи би могла да се определи на база на данните от оборотните ведомости или от отчетността на касова основа чрез определяне на относителния дял на тези разходи в brutния размер на начислените (изплатените) заплати и възнаграждения за персонала и прилагането на така определения процент към очаквания размер на възнагражденията за персонала. В тази връзка да се имат предвид равненията и зависимостите, посочени в т. **50.7**.

100. Освен изложеното в този раздел, **за целите на определянето на лимитите в СЕБРА/трансферите от ЦБ не е необходимо представянето на допълнителна по-детайлна информация**, освен ако не е определено изрично с отделно писмо на МФ до съответния разпоредител. Това се отнася и по отношение определянето на лимитите/трансферите за подведомствените структури на първостепенния (горестоящия) разпоредител, като по негова преценка той може да изисква и допълнителна информация.

101. Няма промяна в реда и начина на определянето на лимитите в СЕБРА за субсидиите от ЦБ за общините.

XX. Разчитане на ЦБ с НОИ и НЗОК

102. За годишното изравняване по § 25, ал. 7 от ЗДБРБ за 2003 г., както и за определяне на размера на текущите преводи по § 26, ал. 2 и 3 от този закон се ползват съответните данни по чл. 5, ал. 3 и 5 от КЗОО, декларирани от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) за отчетния период, както и информацията от сметките на НОИ по т. **85.1**. При необходимост, може да се ползват и съответните отчетни данни и друга информация от бюджетните предприятия.

103. По взаимна договореност между МФ, НОИ и НЗОК може да се извършва и *тримесечно* междинно изравняване по реда на т. **102** на ЦБ с НОИ, съответно с НЗОК. Аналогично, за текущите преводи през годината от ЦБ за УПФ, МФ и НОИ могат да договорят за тяхното извършване да сеприложи реда на § 26, ал. 2 и 3 от ЗДБРБ за 2003 г.

XXI. Други въпроси

104. **Отчетните процедури по раздели V-XIII, XV и XVI** от настоящите указания **се прилагат след 01.07.2003 г.** До тази дата **не следва** да се извършват записвания по сметки 465, 495 и 759 от СБП и §§ 69-00 и 89-00 от ЕБК.

105. Бюджетните предприятия, включени в схемата, да погасят в максимално възможна степен до 30.06.2003 г. просрочени техни задължения за осигурителни вноски за ДОО, ЗО и УПФ и ДЗПО.

106. При стартирането на схемата от 01.07.2003 г. разпоредбата на § 25, ал. 10 от ЗДБРБ за 2003 г. **не се прилага**.

107. Във връзка с прекратяване ползването на сметки 4555, 4557 и 4566 от бюджетните предприятия (без НОИ, НЗОК и общините) след 01.07.2003 г., не следва да се сторнират оборотите по тези сметки. По изключение, за тези бюджетни предприятия се допуска временно ползването на тези сметки, в случай, че счетоводният софтуер изисква ползването на тези сметки при начисляването на осигурителни вноски. В тази връзка, до извършването на съответните корекции по софтуера, тези сметки или някоя друга може да се ползват като междинни за тези операции, като след начисляването, сумите по тях следва незабавно да се прехвърлят с втора операция от тези сметки по сметки 759. Аналогично, при такива случаи, кореспонденцията на разходни §§ 01-00 – 07-00 с § 69-00 може да се извършва като сумите се отразяват транзитно чрез код за параграф от ЕБК.

108. По преценка на НОИ, за целите на прилагане на § 25, ал. 13 от ЗДБРБ за 2003 г., преводите към съответните сметки на НОИ и НЗОК в БНБ за дължимите от бюджета на НОИ разходи за осигурителни вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО (включително и за сметка на осигурените лица), може да се извършват и отчитат по досегашния ред, чрез отнасянето на сумите по съответните сметки на РУСО (включително и за разходите за осигурителни вноски на ЦУ на НОИ) и ежедневното им служебно централизиране от обслужващите банки към съответните сметки в БНБ. При избора на този вариант не се прилагат т.т. 78.1, 79.3.1 и 79.3.4. В тази връзка, НОИ следва да уведоми НЗОК, в случай че избере такъв вариант на отчитане и превеждане на сумите.

109. Схемата не променя данъчния статут на разходите за осигурителни вноски, както и на разходите за заплати и възнаграждения на персонала (в частта на осигурителните вноски за сметка на осигурените лица).

110. Разходите за осигурителни вноски върху средствата за СБКО следва да се отчитат от бюджетните предприятия по **разходен § 03-00 от ЕБК**. В случай, че текущо през годината тези суми са предвидени и отчитани по разходен § 10-91, в края на годината сумите да се прехвърлят по разходен § 03-00, като се извърши съответната корекция. **До края на годината, общините отчитат разходите за осигурителни вноски за ДОО върху средствата за СБКО по досегашния ред.**

111. За целите на касовото изпълнение на бюджета, размерът на изпълнението на трансферите от/за ЦБ текущо през годината се установява чрез § 30-00 (§ 31-00) и § 69-00, като процентът на изпълнението се получава от съпоставянето на тези отчетни данни със сумите по уточнения план. Аналогично, за установяването на размера и процента на изпълнението на субсидиите от МОН и МО

за ДВУ и БАН се ползват отчетните данни за § 69-00 в ДВУ и БАН и § 32-00 (в МОН, МО, ДВУ и БАН).

112. В изготвяната от Дирекция “Държавно съкровище” информация за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове въз основа на данните от банковата информация по форми 90/91, разходите за осигурителни вноски и свързаните с тях трансфери по § 69-00 и съответните им приходи по бюджетите на ДОО, НЗОК и УПФ се отразяват месечно като оценка, формирана на база на информацията за очакваните суми на тези разходи за месеца и отчетните данни за тези позиции за предходните периоди.

113. Дирекция “Държавно съкровище” да проведе в рамките на периода 30.06.2003-31.07.2003 г. работни срещи и консултации с всички първостепенни разпоредители (без общините) за уточняване на въпросите, свързани със стартирането на схемата и прилагането на настоящите указания.

МИНИСТЪР :